

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ОСЪЩЕСТВЕНИЯ ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300101716
за извършен одит на изпълнението на дейността на Национална библиотека
„Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.

Настоящият доклад е приет с Решение № 035 от 25.02.2021 г. на Сметната палата (Протокол № 8)

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на Решение № 394 от 15.09.2017 г. на Сметната палата и Заповед № ПК-03-01-008 от 01.10.2020 г. на заместник-председател на Сметната палата е извършена проверка за изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300101716 за извършен одит на изпълнението на дейността на Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.

Националната библиотека е най-голямата библиотека в страната и най-старият културен институт и е един от 103-те второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на културата.

Изпълнението на дейността на НБКМ се планира и отчита в рамките на „Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и чужбина и достъп до качествено художествено образование“, Бюджетна програма „Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища“ по бюджета на Министерството на културата.

В резултат на извършения одит към министъра на културата са дадени 3 препоръки, като първата от тях е разделена на 5 подпрепоръки. Към директора на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ са дадени 11 препоръки, като първата е с две, а десетата - с три подпрепоръки.

Окончателният доклад за извършения одит на изпълнението е изпратен до министъра на културата и директора на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“. Срокът за изпълнение на препоръките е до 31.12.2018 г. В определения срок, от министъра на културата не е изпратено уведомление до председателя на Сметната палата за предприетите мерки и действия за изпълнението на дадените препоръки, съгласно чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата. Директорът на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ е изпратил писмо до министъра на културата с което го уведомява за предприетите мерки за изпълнение на препоръките¹, но не е уведомен председателя на Сметната палата.

Проверката има за цел да установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от одитираните организации, действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението им.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

I. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към министъра на културата е установено:

1. По препоръка № 1. Да се извърши цялостен анализ на нормативните актове в областта на библиотечното дело и опазване на културното наследство с цел да се:

1.1. отстрани несъответствието между текста на чл. 1 от Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения, който определя постъпващите през годината подлежащи на задължително депозиране печатни и други произведения като част от културното наследство на страната и текста на чл. 2, във връзка с чл. 6 и чл. 7 от ЗКН², които определят културното наследство, като съвкупност от културни ценности и ограничават определението за културна

¹ Одитно доказателство № 1

² Закон за културното наследство

ценност от печатни произведения до „произведение на изкуството по-старо от 50 години“;³

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че според целта на комплектуване на библиотечния фонд, една част от него, която постъпва в Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ (НБКМ) на основание Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения (ЗЗДПДП), е за осигуряване и запазване на пълна колекция от създадените и тиражирани в страната печатни и други произведения, подлежащи на задължително депозирание като част от националното културно наследство.⁴ С това определяне на целта на задължителното депозирание на създадените и тиражирани в страната печатни и други произведения, законодателят по презумпция дефинира тези произведения като част от културното наследство в противоречие с легалната дефиниция на тази категория, определена в чл. 2 във връзка с чл. 6 и чл. 7 от Закона за културното наследство (ЗКН). Съгласно чл. 7 от ЗКН културна ценност са произведенията, собственост на български автори, които са по-стари от 50 години.⁵

Издадена е Заповед № РД09-532 от 28.07.2017 г. от министъра на културата⁶, във връзка с дадени препоръки от одитния доклад за извършване на цялостен анализ на нормативните актове в библиотечното дело и опазване на културното наследство и изготвяне на мотивирано становище за наличие/липса на основание за изменение на действащата законодателна уредба.

До началото на м. октомври 2020 г. не е налична одитна следа за извършен анализ от Министерството на културата (МК) на нормативните актове в областта на библиотечното дело и опазване на културното наследство по отношение на подпрепоръка т. 1.1 с цел да се отстрани несъответствието между текста на чл. 1 от Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения (ЗЗДПДП) и текста на чл. 2, във връзка с чл. 6 и чл. 7 от ЗКН и в изпълнение на заповедта на министъра.

С писмо рег. № 92-00-325 от 16.10.2020 г. на директора на дирекция „Международно сътрудничество, европейски програми и регионални дейности“ (МСЕПРД) до дирекция „Правнонормативна дейност и обществени поръчки“ (ПНДОП) в Министерството на културата е предложено в срока за обществено обсъждане на публикувания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки, с преходна разпоредба да бъдат направени необходимите промени в Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги (ЗЗДПДПОРДМУ), с цел отстраняване на несъответствието между текста на чл. 1 от ЗЗДПДПОРДМУ и текста на чл. 2, във връзка с чл. 6 и чл. 7 от Закона за културното наследство. Промените предвиждат в чл. 1 от ЗЗДПДПОРДМУ, след думата „наследство“ да се добави „по смисъла на Закона за културното наследство“.⁷

В отговор на писмото е изпратено становище от дирекция „ПНДОП“ от 20.10.2020 г., с което се посочва, че с оглед обектите на депозирание, посочени в чл. 3 и определените срокове за депозирание в чл. 8 от ЗЗДПДПОРДМУ, целта на закона не е свързана с депозирането на печатните и други произведения само и единствено, за да

³ Препоръката е във връзка с констатациите по т. 1 от Раздел II на част „Констатации и оценки“ от одитен доклад № 0300101716 0300101716 за извършен одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

⁴ Чл. 2 от ЗЗДПДП

⁵ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, т. 1.6 от Раздел II

⁶ Одитно доказателство № 2.1.

⁷ Одитно доказателство № 2.13

бъдат запазени тези екземпляри, които отговарят на изискванията за културна ценност. С оглед на това и тъй като ЗЗДПДПОРДМУ е приет преди ЗКН, се предлагат следните изменения: в чл. 1 думите „с цел да бъдат съхранени като част от националното културно наследство“ се заличават, както и се заличават думите в чл. 2, т. 1 думите „и да бъдат запазени като част от националното културно наследство“.⁸

С писмо № 92-00-326 от 26.10.2020 г., дирекция „МСЕПРД“ приема предложените от дирекция „ПНДОП“ промени, като се посочва предложението да бъде включено в проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки.⁹

От МК не са предприети ефективни действия за изпълнение на препоръката преди извършване на последващ контрол от страна на Сметна палата. Действия са стартирани едва след започване на проверка за изпълнение на препоръките от одитния доклад. В Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на културата не е публикуван за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на ЗЗДПДПОРДМУ или ЗОБ, съдържащи предложени промени в контекста на подпрепоръката.

Подпрепоръката по т.1.1. не е изпълнена.

1.2. преразгледа необходимостта идентификацията и регистрацията на движими културни ценности по реда на ЗКН да се осъществява само под ръководството на директорите на музеите, а не от директорите на всички държавни културни институти, включително Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (НБКМ) и да се изяснят изрично правилата и процедурите за идентифициране и регистрация на натрупания до влизане в сила на ЗКН обем от културни ценности, включително културните ценности, със статут на национално богатство;

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че идентифицирането на културните ценности в библиотечния фонд не е адекватно уредено в Закона за културното наследство, тъй като експертизата, която следва да се ползва за тази цел не се определя от ръководителите на всички културни институти, съобразно тяхната функционална компетентност, а само от директорите на музеите. По тази причина, в НБКМ няма идентифицирани и регистрирани културни ценности по реда на ЗКН, тъй като всички постъпващи по реда на ЗЗДПДП регистрирани библиотечни единици, вече са определени от законодателя като част от културното наследство на страната, а за идентифицирането и регистрацията на културните ценности, които постъпват в НБКМ чрез дарение, покупка или междубиблиотечен обмен, експертизата е част от административния капацитет на НБКМ и не е необходимо, включването им в комисия, назначена от директора на който и да е музей.^{10 11}

От МК е изготвен и предложен за приемане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за културното наследство, в който е предвидено изменение на Закона за обществените библиотеки. В бр. 89 на ДВ от 2018 г. е публикувано изменение на чл. 16 от ЗОБ, в който се регламентира правото на НБКМ да извършва

---

⁸ Одитно доказателство № 16.1.

⁹ Одитно доказателство № 16.2.

¹⁰ Чл. 96, ал. 3 от ЗКН

¹¹ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т.1 от Раздел II

идентификация на книжовни и архивно-документални ценности по реда на ЗКН при условията, предвидени за националните музеи.¹²

Самият ред за идентификация на културни ценности е определен в Глава шеста, Опазване на движимо културно наследство, Раздел II Идентификация и регистрация от Закона за културното наследство, както и в Наредба № Н-3 от 3.12.2009 г. за реда за извършване на идентификация и за водене на Регистъра на движими културни ценности, издадена от министъра на културата.¹³

Съгласно чл. 96 от ЗКН, идентификацията на културни ценности се извършва от националните и регионалните музеи самостоятелно или съвместно с други научни или културни институти и висши училища. Право да извършват идентификация имат и общински и частни музеи, определени със заповед на министъра на културата. Идентификацията на културни ценности се извършва от комисия, назначена от директора на музея.

В ЗКН не е упоменато изрично, че идентификацията и регистрацията на движими културни ценности може да се извършва от НБКМ, въпреки, че в ЗОБ¹⁴ е предвидено идентификацията на книжовни и архивно-документални ценности да се извършва при условията и по реда, предвидени за националните музеи.

В приложения от МК проект на Наредба за реда за извършване на идентификация и регистрация на движими културни ценности и за водене на регистри на движимите културни ценности¹⁵ е определено, че с наредбата се урежда редът за извършване на идентификацията на движими вещи като движими културни ценности от национални, регионални, общински и частни музеи. Съгласно чл. 3, ал. 3 от Наредбата, идентификация на движими вещи като движими културни ценности може да се извършва от: държавни и регионални музеи; общински и частни музеи, определени със заповед на министъра на културата; търговци, получили разрешение за извършване на търговска дейност по реда на ЗКН.

В проекта на Наредбата не е налична информация за извършване на идентификация от НБКМ, както и от други културни институти.

Започнати са действия от страна на МК за изпълнение на препоръката: прието е изменение¹⁶ на чл. 16 от ЗОБ, в който се регламентира правото на НБКМ да извършва идентификация на книжовни и архивно-документални ценности по реда на ЗКН при условията, предвидени за националните музеи.¹⁷

ЗОБ е специален по отношение на ЗКН и неговите разпоредби са водещи, затова с § 40 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за културното наследство е прието изменение в ЗОБ . В този смисъл, с приемането на разпоредбата на чл.16 на ЗОБ, НБКМ е приравнена с националните музеи. Всички правила, които важат за тях по отношение на идентификацията, важат и за НБКМ. Процесът на идентификация и регистрация на движими културни ценности, обаче, не е уеднаквен в ЗОБ, ЗКН и Наредбата за реда за извършване на идентификация и регистрация на движими културни ценности.

Подпрепоръката по т. 1.2. е частично изпълнена.

---

¹² Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

¹³ обн., ДВ, бр. 101 от 18.12.2009 г.

¹⁴ Чл.16

¹⁵ Одитно доказателство № 2.10.

¹⁶ В бр. 89 на ДВ от 2018 г.

¹⁷ Чл.16, ал.1, т.1. от ЗОБ

1.3. *преразгледа необходимостта от регистриране на лицата имащи право да извършват реставрация и консервация на културни ценности, с оглед достатъчността на притежаваната от тях образователно-квалификационна степен по специалност „реставрация“;*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че, съгласно чл. 164 от ЗКН, дейностите по консервация и реставрация, както и адаптацията на културни ценности се осъществяват от лица или под непосредственото ръководство на лица, вписани в регистъра по чл. 165 от ЗКН, поддържан от МК, в който се вписват лицата, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност в областта на консервацията и реставрацията и имат три години професионален опит в тази област.¹⁸

Легалната дефиниция на консервацията и реставрацията, както и адаптацията на културни ценности, позволява в контекста на дейностите по консервация и реставрация на библиотечния фонд да бъдат включени и дейности, които не изискват специализирана експертиза или притежаването на конкретна образователно-квалификационна степен по специалност в областта на консервацията и реставрацията, като:

- подвързването на регистрирани библиотечни единици – продължаващи издания в книжно тяло/том, с цел тяхното съхранение при ползване;
- дейности в областта на опазване на библиотечния фонд от вредители, като дератизация и дезинсекция;
- дейности в областта на опазване на библиотечния фонд във вид годен за ползване чрез почистване - обезпрашаване и дезинфекция.

По тази причина, не всички служители от отдел „Реставрационен център“ изпълняват специализирани дейности по консервация и реставрация на библиотечния фонд, нито притежават необходимата квалификация. Съгласно длъжностните разписания в НБКМ, към 31.12.2016 г., в структурното звено има разкрити само 3 длъжности за конзерватор/реставратор, които изискват притежаването на съответната образователно-квалификационна степен по специалност в областта на консервацията и реставрацията и 6 длъжности за помощник-реставратор. До края на 2016 г. нито един от служителите от отдел „Реставрационен център“ в НБКМ не е регистриран като реставратор в регистъра по Наредба № Н-3 от 06.04.2011 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на лицата, които имат право да извършват дейности по консервация и реставрация.

Една от причините е текстът на чл. 164 от ЗКН, който определя, че дейностите по консервация и реставрация на културни ценности следва да се осъществяват от лица, вписани в регистъра на МК, но в НБКМ не е извършвана идентификация и регистрация на културни ценности по реда на Глава шеста, Раздел втори от ЗКН.¹⁹

От МК уведомяват, че с § 34 от Заключителната разпоредба на ЗИД на Закона за културното наследство е прието изменение (изм. ДВ, бр. 89 от 2018 г.) на чл. 164 от Закона за културното наследство, като са добавени ал. 3 и ал. 4. Регламентирано е, че консервация и реставрация на движими културни ценности в музеите, висшите училища, научните и културните организации и институции, както и самостоятелно от лицата, вписани в публичен регистър на лицата, които имат право да извършват дейности по консервация и реставрация, воден от МК, се извършва само при наличие на необходимите условия за съответната дейност.

¹⁸ Чл. 164 от ЗКН

¹⁹ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т.4 от раздел II

С измененията на чл. 164, ал. 3 от ЗКН от 2018 г. е предвидено лица, които не притежават нужния професионален опит да извършват дейности по консервация и реставрация под ръководство на лице, вписано в регистъра.²⁰ Като мотив за изменение и допълнение на ЗКН на чл. 164, ал. 3, а именно замяната на думата професионална практика с „професионален опит“, от дирекция „Културно наследство, музеи и изобразително изкуство“ в МК е посочен „уеднаквяване на терминологията в ал. 2 за професионален опит.“²¹

Извършени са изменения в Наредба № Н-3 от 2011 г.²² за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на лицата, които имат право да извършват дейности по консервация и реставрация от 2019 г.²³, но приетите промени не влияят ефективно върху предписаните действия в препоръката, които биха довели до целения резултат.²⁴

От одитирания обект не е предоставена друга информация за предприети действия от страна на МК за преразглеждане на необходимостта от регистриране на лицата имащи право да извършват реставрация и консервация на културни ценности, с оглед достатъчността на притежаваната от тях образователно-квалификационна степен по специалност „реставрация“.

Подпрепоръката по т. 1.3. е изпълнена.

1.4. инициира изменение в Закона за обществените библиотеки, с което да се въведе изискване дейността на НБКМ да се планира стратегически и годишно на база утвърдената от министъра на културата управленска концепция на директора, изпълнението на която да се отчита ежегодно;

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че в ЗОБ липсва изрично изискване за средносрочно или дългосрочно планиране на дейността на НБКМ, поради което единственият планов документ с времеви хоризонт над една година, който НБКМ следва да разработва от 01.01.2014 г. в съответствие с изискванията на нормативните актове е тригодишна бюджетна прогноза, на основание чл. 67 от Закона за публичните финанси.²⁵

Със Заповед на министъра на културата № РД 9К-76/14.05.2020 г. е създадена работна група с представители от НБКМ, регионални и общински библиотеки, със задача изготвяне на проект за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки (ЗОБ).

Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки, който е публикуван на електронната страница на Портала за обществени консултации (дата на откриване: 15.10.2020 г., дата на приключване: 16.11.2020 г.).²⁶

Предлага се в чл. 19 да се направят следните изменения и допълнения: „създава се нова ал. 7:

„(7) Директорът:

---

²⁰ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

²¹ Одитно доказателство № 17.25. Предложения от дирекция „КНМИИ“ за изменение и допълнение на ЗКН, с оглед включването му в законодателната програма на МС през м. ноември-декември, 2017 г.

²² Посл. изм. ДВ бр. 27 от 2018 г. и ДВ бр. 35

²³ ОД №16

²⁴ Одитно доказателство № 16.3.

²⁵ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т.8 от раздел I

²⁶ РД- ПК- 04. Приложение № 1.Принт скрийн на електронната страница на Портала за обществени консултации: (<http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5531>)

1. въз основа на концепцията по ал. 6, изготвя стратегически план за развитието на Националната библиотека, който се одобрява от министъра на културата;

2. представя ежегоден доклад за дейността на Националната библиотека пред министъра на културата.²⁷

Предприети са действия от МК за изпълнение на препоръката: иницирано е изменение в ЗОБ, като предвидените промени определят изготвяне на средносрочно планиране на дейността на НБКМ от директора ѝ, както и ежегодно отчитане пред министъра на културата.

Подпрепоръката по т. 1.4. е в процес на изпълнение.

1.5. преразгледа утвърдения Стандарт за библиотечно-информационно обслужване с цел да се определят минимални условия за ресурсно осигуряване за предоставянето на стандартизираната обществена услуга по библиотечно-информационно обслужване от страна на НБКМ, аналогично на условията за регионалните обществени библиотеки, които условия да се съобразят със статута и обема на дейността на НБКМ;

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че в утвърдения от министъра на културата през 2015 г. Стандарт за библиотечно-информационно обслужване са определени показатели за материална и техническа осигуреност и квалифициран персонал само за регионалните, общинските и читалищните библиотеки, а липсват показатели за ресурсното осигуряване на НБКМ.²⁸

В резултат към 31.12.2016 г. НБКМ не разполага със стандарт, който да определя минимално необходимите условия (материално-технически и човешки) за предоставяне на библиотечно-информационните услуги, при отчитане на статута ѝ на национален културен институт.²⁹

Създадена е работна група със Заповед № РД9К-76/ 14.05.2020 г. на министъра на културата, която да преразгледа утвърдения Стандарт за библиотечно-информационно обслужване с цел да се определят минимални условия за ресурсно осигуряване за предоставянето на стандартизираната обществена услуга по библиотечно-информационно обслужване от страна на НБКМ.³⁰

Проведена е среща на 06.10.2020 г. на работната група³¹, където е изразено становище, че е необходимо да се преразгледа Стандарта с оглед на реалните условия в обществените библиотеки, които го изпълняват в рамките на собствените си бюджети. Работната група е изисквала информация за изпълнение на индикаторите и зададените показатели за Националната библиотека. Направен е подбор на показатели аналогично за регионалните библиотеки. В допълнение, комисията е взела решение да се събере информация и от общинските библиотеки, както и извадка от читалищните библиотеки в две групи – в общински центрове и в малки населени места. Информацията се събира на базата на отчетите на библиотеките през последните три години. От МК считат, че това наблюдение на изпълнението на Стандарта ще даде възможност да се определят реални минимални условия за ресурсно осигуряване за предоставянето на

---

²⁷Електронна страница на Портала за обществени консултации: (<http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5531>)

²⁸ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т.3 от раздел I

²⁹ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т.3 от раздел I

³⁰ Одитно доказателство № 2.11.

³¹ Определена със Заповед № РД9К-76/ 14.05.2020 г. на министъра на културата

стандартизирана обществена услуга по библиотечно-информационно обслужване от страна на НБКМ и аналогично за останалите обществени библиотеки.³²

Предложението на Националната библиотека е да се направи наблюдение за последните четири години, като е изразено становище, че разполагат с необходимите данни в резултат на проведени предходни обсъждания и ще ги предоставят на работната група.³³

От МК уведомяват, че процесът на наблюдение за изпълнението на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, за да обхване и 2020 г., ще продължи до края на първото тримесечие на 2021 г. От МК смятат, че като резултат наблюдението следва да покаже финансовата рамка за изпълнение на показателите по Стандарта, изпълняван в съответната бюджетна година. Сравнението по години трябва да покаже картината на прилагането на Стандарта и съответно като резултат да се направят препоръки за неговото актуализиране.³⁴

От Министерство на културата са предприети действия за изпълнение на препоръката.

С Решение № 790 от 30 октомври 2020 г. на Министерския съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2021 г., средствата за Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ са завишени с 1,0 млн. лв., което е увеличение на стандарта за субсидирана бройка с 25,8 на сто спрямо 2020 г. или на 23 677 лв./бройка при субсидирана численост от 206 бройки. Увеличението на стандартите е в съответствие с политиката за увеличаване с 10 на сто на средствата за персонал на всички структури през 2021 г., които не попадат в обхвата на пакета от социално-икономически мерки на правителството за увеличение на разходите за персонал с 30 на сто през 2021 г., и увеличаване на средствата за издръжка. Допълващият стандарт за закрити площи в държавните музеи и художествени галерии за 2021 г. е диференциран в съответствие с необходимостта от по-големи разходи за поддръжка и ремонт на по-големите закрити площи. Допълнително е диференциран стандарт за закрити площи в диапазона от 12 001 кв. м – 20 000 кв. м. в размер на 80 000 лв. и за закрити площи над 20 001 кв. м. в размер на 150 610 лв. Аналогично допълнително е диференциран и стандарт за закрити площи на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ от 12 001 кв. м – 20 000 кв. м. в размер на 80 000 лв.

Независимо от изискванията на чл. 23д, ал. 2 и 3 от ЗЗРК, средствата от държавния бюджет за НБКМ да се определят на база на стандарти за финансиране, които съответстват на националния ѝ характер, утвърдените от МС стандарти за финансиране на държавните музеи, художествени галерии и библиотека с натурални и стойностни показатели за 2021 г. отново по същество са идентични с натуралните показатели, определени за регионалните библиотеки - „брой служители“ и „брой закрити площи с размер от 12 001 кв. м. до 20 000 кв. м.“. Тези показатели нямат пряка връзка нито със стойността на осигуряваната публична услуга, нито с обема на библиотечните фондове, които библиотеката следва да събира, съхранява, консервира и реставрира и опазва.

Подпрепоръката по т. 1.5. не е изпълнена.

По препоръка № 2. *Да се инициира изменение в утвърдения от Министерския съвет стандарт за финансиране на общ и допълващ стандарти за финансиране на дейността на Националната библиотека с цел доближаване до стойността на*

³² Одитно доказателство № 16.5.

³³ Одитно доказателство № 16.5.

³⁴ Одитно доказателство № 16

библиотечно-информационната обществена услуга, предоставяна от НБКМ, при отчитане на статута на НБКМ като културен институт с национално значение, който следва да управлява и съхранява постоянно нарастващ библиотечен фонд.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че съгласно чл. 23д, ал. 2 и 3 от Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК), средствата от държавния бюджет за НБКМ се определят на база на стандарти за финансиране, одобрени от Министерския съвет, които съответстват на националния ѝ характер.

Независимо от изискванията на чл. 23д, ал. 2 и 3 от ЗЗРК, утвърдените от МС стандарти за финансиране на държавните музеи, художествени галерии и библиотека с натурални и стойностни показатели за функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности“ по същество са идентични с натуралните показатели, определени за регионалните библиотеки - „брой служители“ и „брой закрити площи с размер над 12 001 кв. м.“. Тези показатели нямат пряка връзка нито със стойността на осигуряваната публична услуга, нито с обема на библиотечните фондове, които библиотеката следва да събира, съхранява, консервира и реставрира и опазва.

В утвърдените от Министерския съвет основен и допълващ стандарти за определяне на размера на бюджетната субсидия, постъпваща по делегирания бюджет на НБКМ през 2016 г. на база натуралните показатели – „брой служители“ и „брой закрити площи с размер над 12 001 кв. м.“, не отчитат:

- ежегодното нарастване на управлявания библиотечен фонд;
- постоянната тенденция на намаление на персонала;
- състоянието и необходимостта от сграден фонд за добро управление на библиотечния фонд;
- нормативното ограничение при формиране на собствените приходи по бюджета на НБКМ и
- безплатното предоставяне на основните библиотечни услуги.

В резултат прилагането на стандартите води до хронично недофинансиране на дейността.³⁵

Работна група, създадена със заповед № РД9К-76/ 14.05.2020 г. на министъра на културата³⁶, е предложила да се инициира изменение в утвърдения от Министерския съвет стандарт за финансиране на общ и допълващ стандарти за финансиране на дейността на Националната библиотека с цел доближаване до стойността на библиотечно-информационната обществена услуга, предоставяна от НБКМ, при отчитане на статута на НБКМ като културен институт с национално значение, който следва да управлява и съхранява постоянно нарастващ библиотечен фонд.^{37 38}

Работната група е констатирала, че разработените от МК и утвърдени от Министерския съвет общ и допълващ стандарти за финансиране на дейността на Националната библиотека на база показателите „брой служители“ и „брой закрити площи с размер над 12000 кв. м.“ не отчитат:

- статута на НБКМ като държавен културен институт с национално значение и разширените ѝ функции;
- ежегодно нарастване на обема на управлявания библиотечен фонд и състоянието на недостатъчния сграден фонд за неговото правилно съхранение;

---

³⁵ Препоръката е във връзка с констатациите по т. 2 от Раздел I на част „Констатации и оценки“ от одитния доклад

³⁶ Одитно доказателство № 2.11.

³⁷ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

³⁸ Одитно доказателство № 16.5.

- нормативните ограничения при формирането на приходите по бюджета и безплатното предоставяне на основните библиотечни услуги.³⁹

На базата на тези констатации и становище на Националната библиотека, работната група е предложила да бъде добавен още един показател за допълнително финансиране на Националната библиотека – „дейности с национално значение“.

Директорът на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е идентифицирал дейностите с национална отговорност и е анализирал дейността на НБКМ по Стандарта за библиотечно-информационно обслужване. Констатирано е, че дейностите с национална отговорност представляват 1/3 от дейността на Националната библиотека, като съответно 37 на сто от щатния персонал са заети в тяхното изпълнение. За модернизиране, подобряване и качествено реализиране на тези дейности е необходим допълващ стандарт за тяхното финансиране в размер на 30 на сто от общия (основен) стандарт за финансиране на НБКМ.

Министерството на културата с писмо изх. № 04-06-51/17.09.2020г. до министъра на финансите, относно проект на бюджет на Министерство на културата за 2021 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2022-2023г., е предложило размера на стандарта за финансиране на делегираните от държавата дейности за Националната библиотека за 2021 г. да бъде завишен с 25 на сто, както и завишаване на натуралния показател „субсидирана бройка“ с 20 бр.

С оглед процента на инфлация и повишаване на цените на суровините, Министерство на културата е предложило да бъдат увеличени стойностните показатели на допълващия стандарт за закрити площи за Национална библиотека с 10 на сто.⁴⁰

На проведената среща на работна група е обсъден и подход за промяна в общия стандарт на библиотеката, чрез прогноза в хода на бюджетната процедура и при актуализиране на тригодишната бюджетна прогноза, което се прави ежегодно.⁴¹

От Министерството на културата са предприети действия за изпълнение на препоръката, но процесът не е завършен.

Препоръката по т. 2 е в процес на изпълнение.

*По препоръка № 3. Да се разработи план за действие със средносрочен времеви хоризонт до 3 години и предприемат адекватни мерки за ремонт и поддържане на съществуващия и осигуряване на подходящ сграден фонд за трайно решаване на проблема на НБКМ с недостиг на площи за Книгохранение, като се вземе предвид необходимостта от недопускане на разпокъсано управление на библиотечния фонд; темповете на неговото нарастване годишно, както и необходимите разходи за целта.*⁴²

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че анализът на данните за изменението на обема на библиотечния фонд, управляван от НБКМ показва, че независимо от намалението на темповете на неговото нарастване през периода 2013 г. - 2015 г., тенденцията в неговото изменение е постоянна в посока увеличение. Това поставя допълнителни предизвикателства пред ръководството на НБКМ за осигуряване на подходящи помещения, оборудване и обзавеждане за гарантиране на неговото съхранение и възможността за предоставяне на качествена услуга по библиотечно-информационно обслужване на населението.

³⁹ Одитно доказателство № 2

⁴⁰ Одитно доказателство № 2

⁴¹ Одитно доказателство № 16.5.

⁴² Препоръката е във връзка с констатациите по т. 3 от Раздел I на част „Констатации и оценки“ от одитния доклад

Съхранението на библиотечния фонд се извършва на пет различни места, от които 3 – в София-град (в т.ч. в трезора на БНБ) и 2 в Софийска област. Съхранението на библиотечния фонд на повече от едно място с различна отдалеченост не позволява на служителите на НБКМ да изпълняват заявките на потребителите на библиотечно-информационните услуги в разумни срокове.

В одитния доклад е констатирано, че управленските решения за съхранение на части от библиотечния фонд на НБКМ във външни хранилища, организирани в сгради, които не са предназначени за тази цел, не са поддържани и са в лошо състояние и се намират извън населеното място, в което се предоставя услугата, са неадекватни. Тези решения противоречат на принципите за добро управление и полагане на дължима грижа и не водят до осигуряване на необходимите условия за гарантиране на ефективна и ефикасна библиотечно-информационна обществена услуга.⁴³

Във връзка с изпълнение на дадената препоръка и в изпълнение на т. V от заповед № РД09-532/28.07.2017 г.⁴⁴ на министъра на културата, на дирекция „Управление на собствеността“ в министерството е възложено да извърши оглед/оценка на съществуващи площи на книгохранилища, ползвани от НБКМ и да предложи за усвояване допълнителни площи в рамките на наличен сграден фонд.⁴⁵

Служители от дирекция „Управление на собствеността“ в МК, съвместно с представители на НБКМ, в края на 2018 г. са извършили оглед на четири книгохранилища и имот в с. Герман, Столична община, като за констатациите от тях са съставени констативни протоколи. За резултата от извършените проверки е изготвен доклад до министъра на културата от директор на дирекция „Управление на собствеността“ с рег.№ 92-00-326/14.01.2019 г. В доклада са отразени следните констатации и предложения:

- Книгохранилище в сградата на НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, намираща се в гр. София, бул. „Васил Левски“ № 88.

Общата площ на книгохранилищата в сградата е 10 954 кв.м. В тях са монтирани стелажи за съхранение на библиотечните единици. Книгохранилищата се ползват по предназначение и са изцяло запълнени.

- Две книгохранилища в сграден комплекс, намиращ се в гр. София, район „Изгрев“, бул. „Г. М. Димитров“ № 54.

Имотът е съсобствен между държавата и различни юридически лица. Общата площ на двете книгохранилища в сградния комплекс е 1720 кв.м. Министерство на културата/ НБКМ не разполага с актуален акт за държавна собственост за държавната част от имота с описанието му по кадастрална карта.

- Книгохранилище в с. Богданлия, община Елин Пелин.

Със заповед № V-2864/03.09.1964 г. на бившия Софийски окръжен народен съвет на НБКМ е предадена безвъзмездно недовършена сграда в с. Богданлия. Сградата е масивна, но състоянието ѝ е незадоволително и има течове от покрива. Помещенията, ползвани от НБКМ са с обща разгъната застроена площ от 700 кв.м. Помещенията са оборудвани със стелажи. Книгохранилището е със запълнен капацитет.

- Книгохранилище в с. Гуцал, община Самоков.

Между община Самоков и НБКМ е сключен договор № П-385 от 15.04.2009 г. и анекс към него от 25.05.2009 г. за срок от 5 години за отдаване под наем на част от

⁴³ Одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“, т. 3 от Раздел I

⁴⁴ Одитно доказателство № 2.1.

⁴⁵ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

сграда – общинска собственост. След изтичане на срока, наемният договор не е подновен.

За книгохранилища се ползва обособена част от сградата, със РЗП 890 кв. м. Повечето от помещенията не са обзаведени със стелажи, поради което библиотечните единици се съхраняват на пода на купчини.

- Имот в с. Герман, местност „Кавгалията“, район „Панчарево“, Столична община.

Имотът – публична държавна собственост представлява поземлен имот с площ 10 437 кв. м. и 3 бр. сгради. Сградите са бивши военни складове и не са пригодени за ползване като книгохранилища.

Съгласно представената от НБКМ информация, общата площ на наличните книгохранилища към 30.10.2020 г. е 14 264 кв. м., в т.ч.: сграда на НБКМ- 10 954 кв. м.; кв. „Изгрев“ - 1 720 кв. м.; с. Богданлия- 700 кв. м. и с. Гуцал- 890 кв. м.

При отчитане на годишното нарастване на библиотечния фонд очакванията на НБКМ за необходими книгохранилища за 50 години напред са за площ 32 000 кв. м. При тези изходни данни ще бъде необходимо в рамките на 50 години да бъдат осигурени допълнително книгохранилища с площ около 18 000 кв. м., т.е. ръст на необходими книгохранилища с около 360 кв.м./година.⁴⁶

В заключение в доклада, са направени следните предложения:

1. Относно книгохранилището в кв. „Изгрев“ е необходимо да се предприемат действия от страна на НБКМ по финализиране на процедурата пред областния управител на област София по съставяне на АДС за държавната част от имота. При извършена проверка в област София е установено, че преписката е архивирана и възобновяване на работата по нея е възможно, след писмено заявление.

След снабдяване с документ за собственост за държавната част от имота, НБКМ следва да предприеме действия за учредяване в полза на библиотеката на право за преминаване през чужд имот/осигуряване на достъп по реда на Закона за устройство на територията.

2. Книгохранилища в сгради - общинска собственост - с. Богданлия, община Елин Пелин и с. Гуцал, община Самоков е необходимо е НБКМ да изиска от общинските съвети на община Елин Пелин и община Самоков да вземат решения за сключване на наемни договори или безвъзмездно ползване на имотите – общинска собственост.

3. Усвояване на допълнителни площи за книгохранилища в имот в с. Герман - Столична община

За ползване на сградите в с. Герман за книгохранилища е необходимо НБКМ да възложи изготвяне на предпроектни проучвания, които да изяснят възможността за преустройство на сградите за нуждите на НБКМ и изготвяне на предварителни количествено-стойностни сметки във връзка с предстоящо преустройство.

Във връзка с резолюция на министъра на културата на доклад рег. № 92-00-326 от 14.01.2019 г., дирекция „Управление на собствеността“ в МК е изготвила писмо от министъра до директора на НБКМ, в което са дадени указания за предприемане на необходимите действия по направените в доклада предложения.⁴⁷

С писмо вх. № 92-00-326 от 13.12.2019 г. от директора на НБКМ, Министерство на културата е информирано за предприетите действия от страна на библиотеката, както следва:

---

⁴⁶ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

⁴⁷ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

- За помещенията, използвани като книгохранилище в сграден комплекс, намиращ се в гр. София, кв. „Изгрев“, бул. „Г. М. Димитров“ № 54 са описани редица административни трудности, които се явяват пречка за актуване на имота и процедурата не е завършена.

- За ползваните помещения от НБКМ в общинска сграда – училище в с. Гуцал, община Самоков, НБКМ е предприела действия по пренасяне на съхраняваните там колекции в централната сграда на библиотеката в гр. София.

Помещенията, които се ползват за книгохранилище от НБКМ в сградата на читалището в с. Богданлия, община Елин Пелин са без сключен договор за ползването им. Община Елин Пелин извършва ремонтни дейности в сградата. Проведени са предварителни разговори между библиотеката и кмета на община Елин Пелин за сключване на наемен договор за пет години, като обсъжданото предложение е следвало да бъде внесено за разглеждане на заседание на Общинския съвет в края на 2019 г.

- За недвижим имот – публична държавна собственост, представляващ земя и сгради в с. Герман, Столична община, през 2019 г. НБКМ е предприела действия за изготвяне на предпроектни проучвания, които да изяснят възможността за преустройство на сградите за книгохранилище. Направен е разчет за необходимите средства по предстоящите дейности за имота.

Във връзка с възникналата извънредна обстановка в началото на 2020 г., на основание чл. 110, ал. 3 от Закона за публичните финанси във връзка с осигуряване на допълнителни средства по бюджета на Национален фонд „Култура“ за предоставяне на финансова подкрепа на български творци и артисти, упражняващи професия в областта на културата и изкуствата на свободна практика и пряко засегнати от противоепидемичната мярка, министърът на финансите е извършил корекции по бюджета на Министерство на културата за 2020 г., като се намаляват капиталовите разходи за придобиване на дълготрайни материални активи и извършване на основни ремонтни работи на сградния фонд. Поради ограничения финансов ресурс и продължителния процес за преустройство на сградите за книгохранилище в с. Герман, Министерство на културата е предприело действия за осигуряване на допълнителни площи за нуждите на НБКМ в подходящи, свободни държавни имоти.

С Решение № 489 от 16 юли 2020 г. на Министерския съвет и Договор № РД11-00-39 от 17.06.2020 г., сключен между областния управител на област Плевен и Министерство на културата са предоставени безвъзмездно за управление на МК за нуждите на Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ имоти – държавна собственост, находящи се в община Плевен, гр. Плевен, ж.к. „Сторгозия“, представляващи 11 107/12 919 идеални части от поземлен имот, самостоятелни обекти в сграда и сграда, подробно описани в акт за публична държавна собственост № 8243 от 28.07.2020 г. Предоставените имоти са в добро физическо състояние и не изискват голям финансов ресурс за пригодността им за книгохранилище на библиотеката.

След предоставяне за управление на НБКМ на гореописаните недвижими имоти в гр. Плевен, е отпаднала необходимостта от недвижим имот – публична държавна собственост, представляващ земя и сгради в с. Герман, Столична община. Със заповед № РД09-534/06.08.2020 г. на министъра на културата, от Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ се отнема правото на управление върху имот – публична държавна собственост, намиращ се в област София, Столична община, гр. София, район „Панчарево“, с. Герман.⁴⁸

Предприети са действия от страна на МК по изпълнение на препоръката: извършени са огледи и оценки на съществуващите площи на книгохранилищата,

---

⁴⁸ Одитно доказателство № 2: Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716

ползвани от НБКМ и са изготвени предложения за последващи действия за отстраняване на проблемите със сградния фонд, както и са предприети действия за усвояване на допълнителни площи.

Няма изготвен план за действие със средносрочен времеви хоризонт до три години за поддържане на съществуващия и осигуряване на подходящ сграден фонд за трайно решаване на проблема на НБКМ с недостиг на площи за Книгохранение. При липса на план съществува висок риск проблемите със сградния фонд не само да не бъдат адекватно решени, но и да бъдат задълбочени през следващите години

Препоръката по т. 3 не е изпълнена.

II. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към директора на Националната библиотека е установено:

По препоръка 1.: *За създаване на адекватна контролна среда за ефективно изпълнение на всички нормативно определени функции и задачи в НБКМ, да се:*

1.1. извърши преглед и анализ на всички вътрешни актове, регламентиращи дейността на структурните звена с цел тяхната актуализация и привеждането им в съответствие с нормативните актове.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че: вътрешните актове в НБКМ, които регламентират правилата и процедурите и чрез които се изпълняват определените функции и задачи на структурните звена, не създават достатъчно условия за ясно и точно определяне на всички основни и спомагателни процеси и гарантиране на приемственост и унифициране на практиката в НБКМ. В резултат, обемът и качеството на планираните и извършени дейности е в пряка зависимост от личните компетентности и експертиза на служителите, които ги изпълняват.

За изпълнение на препоръката в Националната библиотека е извършен преглед и анализ на всички вътрешни актове, регламентиращи дейността на структурните звена с цел тяхното актуализиране и привеждането им в съответствие с нормативните актове.⁴⁹

Със Заповед № РД-16-8/13.02.2017 г. директорът на НБКМ назначава комисия, която да събере и да актуализира Вътрешните правила за работна заплата. Със Заповед № РД-15-84/14.08.2017 г. директорът на НБКМ нарежда да се актуализират вътрешните правила и процедури в библиотеката, определя срокове и назначава отговорни лица за изпълнение на заповедта.⁵⁰

Актуализирани са следните вътрешни правила и процедури:

- НБКМ разполага с правила и процедури за управление на риска. Библиотеката има утвърдени от директора Стратегия регламентираща процеса по управление на риска (утвърдена от директора на НБКМ на 30.01.2017 г., в сила от 01.02.2017 г.) и Методика за оценка на риска (утвърдена от директора на НБКМ на 30.01.2017 г.)⁵¹. Стратегията, регламентираща процеса по управление на риска, е изготвена на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. Документирането на процеса по управление на рисковете се прави в Риск регистри (които се изготвят от Комисия по оценка на риска всяка година до 30 май и се утвърждават от директора на НБКМ). За целите на одита са предоставени План за действие за минимизиране на идентифицираните рискове в дейността, Риск регистър, Отчет за предприети действия за минимизиране на идентифицираните рискове в дейността по години;

- НБКМ има разработени Вътрешни правила за работната заплата (утвърдени със Заповед № РД-15-19/01.03.2018 г., изменени със Заповед №№ РД-15-129/19.11.2018 г.

⁴⁹ Одитно доказателство № 4 и № 15

⁵⁰ Одитно доказателство № 4

⁵¹ Одитно доказателство № 4

и РД-15-129а/20.11.2018 г. на директора на НБКМ). Тези Вътрешни правила са актуализирани със Заповеди №№ РД-15-03/08.01.2019 г. и РД-15-4/15.01.2020 г. на директора на НБКМ⁵². Като приложение към тях са определени и минималните размери на основните месечни заплати за щатните длъжности в НБКМ. Правилата са съгласувани със синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Направена е съпоставка между Вътрешните правила за работна заплата, утвърдени със Заповед № РД-15-95/21.09.2017 г. и новите правила, утвърдени със Заповед № РД-15-19 от 01.03.2018 г. По отношение определянето и разпределението на средствата за работна заплата, в новите вътрешни правила е дефинирано какво включва brutното трудово възнаграждение, а именно: основна заплата; допълнителни възнаграждения; възнаграждение за платен отпуск; обезщетения. Премахнат е параграфът, в който изрично се споменават работещите по Постановление № 66 на Министерския съвет от 1996 г. Във връзка с определянето и изменението на основните заплати, в новите вътрешни правила е дефинирано кога се променя размерът на индивидуалните основни месечни заплати на служителите, а именно при: изтичане на срока на изпитване; изменение на минималните размери на основните месечни заплати по длъжности; преназначение на друга длъжност в НБКМ; след завръщане от отпуск с продължителност повече от шест месеца; по решение на директора на НБКМ. В частта: Допълнителни възнаграждения, новите правила са развити и дефинирани по-подробно и по-ясно в сравнение с тези от 2017 г. Добавено е приложение, в което се определят условията, при които се зачита сходния характер на работата, длъжността или професията. В новите правила за работна заплата е добавен и раздел: Изчисляване и изплащане на полагащите се трудови възнаграждения.

- Актуализирани са и други вътрешни правила, сред които: Инструкция за изграждане на Система за финансово управление и контрол (СФУК) в НБКМ, в съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и Процедури са документирани на предварителния контрол за законосъобразност преди вземане/извършване на решение/действие в НБКМ, твърдени със Заповед № РД-15-51 от 30.06.2020 г. на директора на НБКМ⁵³; одитни пътеки⁵⁴, утвърдени със Заповед № РД-15-127/30.11.2017 г. на директора на НБКМ, регламентиращи работните процеси и дейности в отделните структурни звена; Вътрешни правила за получаване и отчитане на дарения и спонсорства, утвърдени на 25.09.2017 г. от директора на НБКМ; Ценоразпис на услугите в НБКМ; План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в НБКМ за 2020 г., утвърден от директора на НБКМ; Правила за обслужване на потребителите, утвърдени на 31.01.2019 г. от директора на НБКМ; Правила за обслужване на потребителите в периода на действие на действие на извънредната епидемична обстановка, утвърдени на 09.07.2020 г. от директора на НБКМ; Правила за комплектуване на чуждестранна литература, утвърдени на 30.04.2018 г. от директора на НБКМ; Правила за дигитализация на документи, утвърдени със Заповед № РД-15-3/10.01.2018 г. на директора на НБКМ⁵⁵.

Подпрепоръка 1.1 е изпълнена.

1.2. разработят и утвърдят по надлежния ред правила и процедури, които регламентират изпълнението на дейностите и работните процеси в НБКМ, необхванати от действащите към 30.06.2016 г. вътрешни правила, като напр. вътрешни правила за функционирането на системите за финансово управление и

---

⁵² Одитно доказателство № 4

⁵³ Одитно доказателство № 4

⁵⁴ Одитно доказателство № 4

⁵⁵ Одитно доказателство № 4

контрол по елементите, определени в ЗФУКПС⁵⁶; правила и критерии за дигитализация на библиотечните документи; правила и процедури за осъществяване на ефективен административен контрол по спазване на изискванията на ЗЗДПДП⁵⁷, правила и критерии за комплектуване на библиотечния фонд, съобразно поддържаните колекции, и др.

Препоръката е дадена във връзка с констатациите, че: от страна на Министерството на културата и НБКМ не са създадени предпоставки за осъществяване на ефективен контрол по Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги (ЗЗДПДП), тъй като липсва достатъчен административен капацитет за осъществяване на административен контрол на задължените по закона лица, а изпълнението на административнонаказателната дейност не е осигурено с необходимите вътрешни и индивидуални административни актове за нейното законосъобразно осъществяване; подборът на библиотечните единици, с които се комплектува библиотечния фонд на НБКМ чрез способите извън депозита по ЗЗДПДП е поставен в пряка зависимост от индивидуалната експертиза и професионален опит на служителите, осъществяващи тази дейност. Недостатъчният финансов ресурс и отсъствието на утвърдени критерии за попълване на библиотечния фонд не осигуряват приемственост и последователност при неговото комплектуване; изпълнението на дейностите по комплектуване на библиотечния фонд не гарантира:

- постъпване на всички подлежащи на задължително депозирание по ЗЗДПДП библиотечни единици, тъй като от Министерство на културата и Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ не са осигурени достатъчно условия за осъществяване на ефективен контрол по ЗЗДПДП;

- комплектуване на библиотечните фондове с достатъчно подходящи и съответстващи на профила на библиотеката и поддържаните от нея колекции библиотечни единици, защото липсват средства за закупуване на издания, в т.ч. за целите на междубиблиотечния обмен, както и утвърдени по надлежния ред вътрешни актове за подбор на библиотечните документи в съответствие с поддържаните в НБКМ библиотечни колекции.

В изпълнение на дадените от Сметната палата препоръки, в НБКМ:

- със Заповед № РД-15-51/30.06.2020 г. на директора на НБКМ са утвърдени Инструкция за изграждане на Система за финансово управление и контрол (СФУК) в НБКМ, в съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и Процедури са документирани на предварителния контрол за законосъобразност преди вземане/извършване на решение/действие в НБКМ⁵⁸. В Инструкцията за изграждане на СФУК в НБКМ е разяснена същността на СФУК и са разписани правилата и процедурите на библиотеката за предварителен контрол, система за двоен подпис, контрол върху приходите.

- Определени са със Заповеди № РД-09-563/10.07.2018 г. на министъра на културата и № РД-15-135/21.12.2017 г. на директора на НБКМ лицата, които да съставят съответно актове за установяване на административни нарушения във връзка с неизпълнение на разпоредбите на чл. 3, чл. 6 и чл. 8 от ЗЗДПДП⁵⁹. Директорът на НБКМ е оправомощен да издава наказателните постановления по чл. 18, ал. 2 от Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения;

---

⁵⁶ Закон за финансовото управление в публичния сектор, посл. изм. ДВ бр. 28 от 2020 г.

⁵⁷ Закон за задължителното депозирание на печатни и други произведения, посл. изм. ДВ бр. 94 от 2018 г.

⁵⁸ Одитно доказателство № 4

⁵⁹ Одитно доказателство № 4

- Във връзка с утвърждаване на правила и критерии за комплектуване на библиотечния фонд е изготвено предложение към Министерството на културата за финансиране на дейностите по изграждане на библиотечните колекции в НБКМ. Изработен е профил на комплектуване на чуждестранната литература в НБКМ и са утвърдени правила и критерии за комплектуване на този вид документи ;

- НБКМ има разработени одитни пътеки⁶⁰, утвърдени със Заповед № РД-15-127 от 30.11.2017 г. на директора на НБКМ, регламентиращи работните процеси и дейности в отделните структурни звена както следва: Одитна пътека за дейността на направление „Обслужване на потребители“; Одитна пътека за дейността на направление „Опазване на ръкописно-документално наследство“; Одитна пътека за дейността на направление „Информационно осигуряване на библиотечни дейности“; Одитна пътека за дейността на направление „Комплектуване на библиотечни документи“; Одитна пътека за дейността на направление „Библиографска обработка на библиотечни документи“; Одитна пътека за дейността на направление „Национална библиографска агенция“; Одитна пътека за дейността на отдел „Човешки ресурси“; Одитна пътека за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд; Одитна пътека за снабдителска дейност; Одитна пътека за дейността в Печатна база; Одитна пътека за дейността в „Копирен център“; Одитна пътека за научната и научно-приложната дейност в НБКМ;

- НБКМ има разработени и: Вътрешни правила за получаване и отчитане на дарения и спонсорства, утвърдени на 25.09.2017 г. от директора на НБКМ; Ценоразпис на услугите в НБКМ; План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в НБКМ за 2020 г. (утвърден от директора на НБКМ); Работна инструкция регистриране и разглеждане на сигнали за корупция (изготвена през м. декември 2016 г. и утвърдена от директора на НБКМ); Вътрешни правила за прилагане на системата на двойния подпис и СФУК (утвърдени от директора на НБКМ); Вътрешни правила за разработване, управление и контрол на проекти (утвърдени на 01.12.2016 г. от директора на НБКМ); Правила за обслужване на потребителите, утвърдени на 31.01.2019 г. от директора на НБКМ; Правила за обслужване на потребителите в периода на действие на действие на извънредната епидемична обстановка, утвърдени на 09.07.2020 г. от директора на НБКМ; Правила за комплектуване на чуждестранна литература, утвърдени на 30.04.2018 г. от директора на НБКМ; Правила за дигитализация на документи, утвърдени със Заповед № РД-15-3 от 10.01.2018 г. на директора на НБКМ.⁶¹

Подпрепоръка № 1.2. е частично изпълнена.

По препоръка 2: *За подобряване на организацията по управление и изпълнение на процеса по възлагане на обществени поръчки и договарянето, да се анализират, актуализират и при необходимост да се доразвият вътрешните актове в областта, като се повиши ефективността на предварителния и текущ контрол, осъществяван преди:*

- поемане на задълженията;
- сключване на договорите;
- изплащане на възнагражденията;
- приемане и отчитане на извършената работа, с цел защита на финансовия интерес на НБКМ.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че: основна причина за констатираните несъответствия с изискванията на нормативните и вътрешни актове на

⁶⁰ Одитно доказателство № 4

⁶¹ Одитно доказателство № 4

НБКМ в областта е неефективният предварителен и текущ контрол при сключване и изпълнение на договорите, след проведени обществени поръчки. Това обуславя и риск от неикономично изразходване на публичните средства по бюджета на НБКМ.

За изпълнение на препоръката в НБКМ са актуализирани и утвърдени Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ от 23.12.2016 г., съгласно Закона за обществените поръчки, който е в сила от 15.04.2016 г. Със Заповед № РД-15-95/31.08.2018 г. са приети нови Правила за управление на цикъла на обществените поръчки, които са актуализирани през 2020 г. със Заповед № РД-15-92/13.10.2020 г., съобразно въвеждането на ЦАИС.

Ежегодно се утвърждава План-график на обществените поръчки;⁶²

В съответствие с Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки се публикува актуална информация за обществените поръчки в „профил на купувача“ на електронната страница на НБКМ⁶³, а след въвеждане на ЦАИС⁶⁴ информацията по обществените поръчки се качва на платформата.

Организацията, управлението и изпълнението на процеса по договаряне в НБКМ се регламентира в Правилника за документооборота на счетоводните, отчетните, трудово-правните документи и деловодната система в Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, а предварителният и текущ контрол – във Вътрешни правила за функциониране на система за финансово управление и контрол в НБКМ;

Въведени са изисквания за осъществяване и документиране на предварителен и последващ финансов контрол при сключване на договорите в НБКМ. В проектите на договорите с изпълнителя на обществените поръчки, НБКМ в качеството на възложител е заложил клаузи за защита на материалния си интерес чрез включване на охранителни клаузи за гаранции за изпълнението и санкции при неизпълнение.⁶⁵

Прегледът на Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, план графика на обществените поръчки в НБКМ за 2020 г. и секция „Профил на купувача“ на страницата на НБКМ показва, че:

- Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки, утвърдени със Заповед № РД-15-92/13.10.2020 г. на директора на НБКМ, съдържат всички основни етапи от процеса по планиране, провеждане на процедура и възлагане на обществени поръчки, включително определяне състава на комисия за извършване на подбор на кандидатите; действията на комисията при разглеждане на заявления за участие и офертите на участниците; процедурите по осъществяване на текущ контрол; воденето на регистри, действия на отговорните длъжностни лица по повод обжалване на процедури по възлагане на обществени поръчки и обучение на лицата, ангажирани с управлението на цикъла на обществените поръчки. В правилата са включени и изисквания относно различните видове процедури за възлагане на обществени поръчки, а именно: подаване на заявления за участие и оферти; събиране на оферти с обява, покана до определени лица; директно възлагане. Определен е и редът за публикуване на електронни документи в регистъра и на профила на купувача на електронната страница на НБКМ.⁶⁶;

- НБКМ има утвърден План-график на обществените поръчки по години, като конкретно за 2020 г. е извършена актуализация на утвърдения План-график, с Докладна

---

⁶² Одитно доказателство № 5

⁶³ http://www.nationallibrary.bg/wp/?page_id=331

⁶⁴ Платформа за електронни обществени поръчки

⁶⁵ Одитно доказателство № 3 и № 5

⁶⁶ Одитно доказателство № 5, т. 5.4.

записка № РД-28-687/18.05.2020 г., в която са посочени мотивите, налагащи тази актуализация⁶⁷;

- НБКМ разполага със секция „Профил на купувача“ на електронната си страница⁶⁸. В „Профил на купувача“ са е публикувана информацията относно обществени поръчки, включително информацията за възложителя, документацията по процедурата, връзка с АОП, статус на поръчката и срока за подаване на оферти. Наблюдава се известно забавяне в сроковете – между тези поместени в План-графика за 2020 г. и публичната информация в секция „Профил на купувача“ на страницата на НБКМ.⁶⁹

Предприетите действия и утвърдените правила във връзка с цикъла на обществените поръчки в НБКМ води до подобрене в процеса по организиране и провеждане на обществени поръчки.

Препоръка № 2 е изпълнена.

По препоръка 3: *За осигуряване на адекватен административен капацитет на НБКМ и на основание чл. 23е, ал. 3 от Закона за закрила и развитие на културата, да планира численост на персонала и възнаграждения на служителите, които да са съобразени най-малко с обема на извършваните дейности, в т.ч. с обема на управлявания библиотечен фонд, длъжностните нива в длъжностните разписания, изискванията за притежавана образователно-квалификационна степен и професионален опит, условията на труд.*

Препоръката е направена във връзка с констатациите, че: утвърдената численост на персонала на НБКМ не е съобразена с управлявания библиотечен фонд, което не гарантира предоставянето на качествена библиотечно-информационна обществена услуга. Причината за недостатъчното ресурсно осигуряване на Националната библиотека се корени в липсата на подходящи нормативи за ресурсно осигуряване на дейността ѝ в действащия Стандарт за библиотечно-информационно обслужване; назначаването на служителите на срочни трудови договори, както и голямото текучество на персонала е предпоставка за недостатъчен административен капацитет за ефективно изпълнение на дейността на НБКМ; ефективното планиране и изпълнение на мерки и дейности, насочени към повишаване на професионалната компетентност на служителите е предизвикателство пред ръководството на НБКМ. Липсата на обвързаност между числеността на служителите в НБКМ и обема на управлявания библиотечен фонд е една от основните причини за недостатъчния административен капацитет за качествено изпълнение на дейностите и предоставяне на услугата.

Утвърдено е ново щатно разписание, считано от 01.10.2020 г. Щатната численост на служителите не се променя в сравнение с тази по време на извършения одит на изпълнение на дейността на НБКМ – 206 щатни бройки.⁷⁰

В съответствие с изискванията на чл. 21 от ЗОБ и изтичане на гратисния период от 7 г. за запазване правата на библиотечните специалисти без необходимата квалификация, е извършена проверка за притежаваната образователно-квалификационна степен от служителите на библиотечни длъжности (проверени са изискванията за образователна степен в длъжностните характеристики на служителите). Няма библиотечни специалисти, които да не отговарят на изискванията на ЗОБ за необходимо образование и квалификация.⁷¹

⁶⁷ Одитно доказателство № 5, т. 5.10

⁶⁸ виж принтскрийн-приложение №1

⁶⁹ Одитно доказателство № 5

⁷⁰ Одитно доказателство № 3

⁷¹ Одитно доказателство № 3

Извършен е преглед на Правилника за дейността на НБКМ, утвърден от министъра на културата на 20.10.2016 г., на организационната структура на библиотеката, на щатното разписание на служителите, както и на длъжностни характеристики на служители от специализираната администрация, при което се установи:

- С Правилника за дейността се уреждат устройството, дейността и организацията на работа на НБКМ като държавен културен институт с национално значение;

- Организационната структура на НБКМ е публикувана на електронната страница на библиотеката.⁷²;

- В щатното разписание, утвърдено от директора на НБКМ, са описани: звено, длъжност, код по НПКД, минимално квалификационно ниво и брой по щат на служителите към 01.10.2020 г. Няма изменение в числеността на служителите по последно утвърденото щатно разписание в сравнение с тази по време на извършения одит на изпълнение на дейността на НБКМ⁷³;

- Длъжностните характеристики на служители от специализираната администрация описват основните задължения; отговорностите, свързани с организацията на работа; правомощията; изискванията към изпълняващия длъжността служител. В проверените длъжности за длъжности от специализираната администрация има заложено изискване за придобита образователно-квалификационна степен бакалавър, като за длъжности библиотекар-експерт и консерватор/реставратор е упоменато и професионално направление/специалност, по която трябва да е придобита образователно-квалификационната степен, съобразно изискванията на чл. 21 от Закона за обществените библиотеки).⁷⁴

Във връзка с тази препоръка и подпрепоръка 1.5. към министъра на културата, създадена е работна група със Заповед № РД9К-76/ 14.05.2020 г. на министъра на културата, която да преразгледа утвърдения Стандарт за библиотечно-информационно обслужване с цел да се определят минимални условия за ресурсно осигуряване за предоставянето на стандартизираната обществена услуга по библиотечно-информационно обслужване от страна на НБКМ.

На проведена среща на 06.10.2020 г. на работната група е изразено становище за необходимостта да се преразгледа Стандарта с оглед на реалните условия в обществените библиотеки. Работната група е изисквала информация за изпълнение на индикаторите и зададените показатели за Националната библиотека. Направен е подбор на показатели аналогично за регионалните библиотеки. Комисията е взела решение да се събере информация и от общинските библиотеки, както и извадка от читалищните библиотеки.

Предложението на Националната библиотека е да се направи наблюдение за последните четири години, като е изразено становище, че разполагат с необходимите данни в резултат на проведени предходни обсъждания и ще ги предоставят на работната група. От НБКМ изрично са посочени и функциите, които изпълнява като национален културен институт, каквито не са възложени на останалите библиотеки.

От МК уведомяват, че процесът на наблюдение за изпълнението на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, за да обхване и 2020 г., ще продължи до края на първото тримесечие на 2021 г. Сравнението по години трябва да покаже картината на прилагането на Стандарта и съответно като резултат да се направят препоръки за неговото актуализиране.

⁷² виж принтскрийн-приложение №2

⁷³ Одитно доказателство № 6

⁷⁴ Одитно доказателство № 6 и № 15

НБКМ е предприела действия по изпълнение на препоръката. Въведени са вътрешни правила и процедури, регулиращи административния капацитет на библиотеката, не е налице одитна следа да се планира численост на персонала и възнаграждения на служителите, които да са съобразени най-малко с обема на извършваните дейности, в т.ч. с обема на управлявания библиотечен фонд.

С Решение № 790 от 30 октомври 2020 г. на Министерския съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2021 г., средствата за Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ са завишени с 1,0 млн. лв., което е увеличение на стандарта за субсидирана бройка с 25,8 на сто спрямо 2020 г. или на 23 677 лв./бройка при субсидирана численост от 206 бройки. Увеличението на стандартите е в съответствие политиката за увеличаване с 10 на сто на средствата за персонал на всички структури през 2021 г., които не попадат в обхвата на пакета от социално-икономически мерки на правителството за увеличение на разходите за персонал с 30 на сто през 2021 г., и увеличаване на средствата за издръжка. Допълващият стандарт за закрити площи в държавните музеи и художествени галерии за 2021 г. е диференциран в съответствие с необходимостта от по-големи разходи за поддръжка и ремонт на по-големите закрити площи. Допълнително е диференциран стандарт за закрити площи в диапазона от 12 001 кв. м – 20 000 кв. м. в размер на 80 000 лв. и за закрити площи над 20 001 кв. м. в размер на 150 610 лв. Аналогично допълнително е диференциран и стандарт за закрити площи на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ от 12 001 кв. м – 20 000 кв. м. в размер на 80 000 лв.

Независимо от изискванията на чл. 23д, ал. 2 и 3 от ЗЗРК, средствата от държавния бюджет за НБКМ да се определят на база на стандарти за финансиране, които съответстват на националния ѝ характер, утвърдените от МС стандарти за финансиране на държавните музеи, художествени галерии и библиотека с натурални и стойностни показатели за 2021 г. по същество са идентични с натуралните показатели, определени за регионалните библиотеки - „брой служители“ и „брой закрити площи с размер от 12 001 кв. м. до 20 000 кв. м.“. Тези показатели нямат пряка връзка нито със стойността на осигуряваната публична услуга, нито с обема на библиотечните фондове, които библиотеката следва да събира, съхранява, консервира и реставрира и опазва.

Препоръка № 3 не е изпълнена.

По препоръка № 4: *За осигуряване на съответствие с изискванията на нормативните актове в областта на сключване, изменение и прекратяване на трудовите правоотношения, както и в областта на определяне и изплащане на възнагражденията по трудови и извънтрудови правоотношения, да се извърши анализ, актуализиране и при необходимост да се доразвият вътрешните актове в областта, като се постигне най-малко засилване на ефективността на предварителния и текущ контрол, осъществяван при:*

- поемане на задълженията;
- сключване на договорите;
- изплащане на възнагражденията;
- приемане и отчитане на извършената работа, с цел защита на финансовия интерес на НБКМ.

Препоръката е направена във връзка с констатациите, че са допуснати редица нарушения на изискванията на нормативните и вътрешни актове в областта на трудовите и извънтрудовите правоотношения, изчерпателно посочени в т. 6, раздел I, част „Констатации и оценки“ на одитния доклад. Основна причина за допуснатите несъответствия с нормативните и вътрешни актове в областта на трудовото

законодателство е niskият начален размер на основните трудови възнаграждения на служителите и липсата на възможност за определяне на адекватен (по-висок) размер на основното индивидуално месечно възнаграждение, предвид утвърдения стандарт за финансиране на субсидираната численост и ограничените възможности за реализиране на собствени приходи по бюджета на НБКМ в по-висок обем. В резултат с изплатените неоснователно допълнителни възнаграждения е нарушен финансовия интерес на НБКМ. Установените несъответствия с нормативните и вътрешни актове при проверката на възнагражденията на персонала, нает по извънтрудови правоотношения за периода 2014-2016 г. са резултат от неефективността на системите за финансово управление и контрол в областта на трудовото законодателство, както и подценяването на дейността по управление на човешките ресурси.

Направен е преглед и анализ на вътрешните правила и процедури, свързани с подбора на служители и сключването на трудови и граждански договори. Със Заповед № РД-15-21/09.03.2018 г. са утвърдени Вътрешни правила за подбор на човешките ресурси. Със Заповед № РД-15-126/30.11.2017 г. са утвърдени Вътрешни правила за сключване на граждански договори. Назначаването на служители на срочни договори се извършва по инициатива на директора или след предложение от заместник-директорите на отделните дирекции за необходимостта от такъв служител, като се спазва недопускане на дублиране на функции на длъжностни лица и на наети външни изпълнители, отчетност при изпълнение. За приемане на резултата от свършената работа се съставят приемо-предавателни протоколи, предварителен финансов контрол и спазване на принципа за двойния подпис. На 07.02.2018 г. е подписан колективен трудов договор (КТД)⁷⁵, а след изтичане на двугодишния му срок на 19.12.2019 г. се подписва нов КТД.⁷⁶ Прегледът на предоставените документи и информацията показва:

- Вътрешните правила за подбор на човешките ресурси⁷⁷, утвърдени със Заповед № РД-15-21/09.03.2018 г. на директора на НБКМ, отменящи Вътрешните правила за заемане на длъжност в НБКМ, утвърдени със Заповед № РД-15-125/30.11.2017 г., уреждат правила и процедури за подбор на служители в библиотеката, а именно: за определяне на конкурсни длъжности, за вътрешен подбор на кандидати, за външен подбор на кандидати. Направен е анализ и сравнение на Вътрешните правила за подбор на човешките ресурси (утвърдени през 2018 г.) и Вътрешните правила за заемане на длъжност в НБКМ (утвърдени през 2017 г.). Разпоредбите на чл. 6 от Вътрешните правила за подбор на човешките ресурси (2018 г.) на практика позволяват вътрешен или външен подбор само по документи, без провеждане на конкурс за определени длъжности;

- Вътрешните правила за сключване на граждански договори⁷⁸, утвърдени със Заповед № РД-15-126/30.11.2017 г. на директора на НБКМ, уреждат правила и процедури при инициране и сключване на договори с физически лица по извънтрудови правоотношения, както и изисквания за отчетността на извършената работа. Съгласно чл. 3 от Вътрешните правила, директорът иницира сам сключването на договора или след предложение от заместник-директорите на отделните дирекции за необходимостта от такъв, като се спазва стриктно недопускането на дублиране на функции на длъжностни лица и на наети външни изпълнители, с цел осигуряване на добро финансово управление на бюджетните средства. Тази разпоредба оставя възможност за работа по извънтрудови правоотношения, на срочен договор;

---

⁷⁵ Колективен трудов договор

⁷⁶ Одитно доказателство № 3 и № 7

⁷⁷ Одитно доказателство № 7

⁷⁸ Одитно доказателство № 7

- Колективният трудов договор, сключен на 19.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г. между директора на НБКМ и представители на синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“, урежда трудовите и осигурителните отношения на служителите/работниците в Националната библиотека, които не са уредени с разпоредби на закона, в следните области: трудова заетост, професионално развитие и квалификация; работно време, почивки и отпуски; трудови възнаграждения; обезщетения; социално-битово и културно обслужване; безопасни и здравословни условия на труд; условия за синдикална дейност;

- Определен е Списък на длъжностите и размера на допълнителния платен годишен отпуск, считано от 01.03.2020 г., а именно по 7 допълнителни дни отпуск за всяка от посочените в договора 9 длъжности в НБКМ.⁷⁹

Съществува възможност за интерпретация на определени текстове във Вътрешните правила за подбор на човешките ресурси и Вътрешните правила за сключване на граждански договори, водеща до тяхното неизпълнение.

НБКМ е предприела действия по изпълнение на препоръката. Въведени са вътрешни правила и процедури, регламентиращи дейността в областта на трудовите и извънтрудовите правоотношения, които са условия за подобрения, но процесът не е приключил.

Препоръка № 4 е частично изпълнена.

По препоръка 5: *За осигуряване на адекватна информационна среда за ефективно изпълнение на дейностите по управление на библиотечния фонд в НБКМ да се разработи цялостна стратегия или план за действие за поетапно доизграждане на действащата информационна система в рамките на от 3 до 5 години с цел обхващане на всички работни процеси и целия библиотечен фонд, управляван от НБКМ. При възможност и наличие на достатъчно ресурси, в плана за действие могат да се включат и дейностите по съхранение на библиографските бази данни на НБКМ, които се съхраняват в Марибор, Словения.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че Информационната система (ИС) за управление на библиотечния фонд не обхваща всички работни процеси, тъй като само 11 на сто от библиотечния фонд е въведен в системата. Информационната среда в НБКМ следва да гарантира предоставянето на вярна и точна информация за управлението на библиотечния фонд. Основна причина за трудностите при въвеждането и използването на информационната система COBISS е липсата на ясна стратегия за развитие на информационната среда в НБКМ и необходимото за целта ресурсно осигуряване, в т.ч. квалифициран персонал.

Във връзка с изпълнение на препоръката са предоставени следните документи: Доклад от извършена ИТ проверка в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и ценово предложение; Доклад след извършен оглед на локалната компютърна мрежа за пренос на данни и интернет и Книга за движение на библиотечния фонд.⁸⁰

Ръководството на НБКМ обяснява, че във връзка с изпълнение на дейностите по управление на библиотечния фонд на НБКМ е създадена действаща електронна среда. Процесите по комплектуване, обработка и библиографиране на библиотечните документи, както и работа с читатели се осъществява със системата COBISS, трето поколение софтуер за библиотечна автоматизация. За постъпващите документи чрез закупуване, депозит, обмен или дарение, както и за придружаващите ги счетоводни

⁷⁹ Одитно доказателство № 7

⁸⁰ Одитно доказателство № 3 и № 15

документи е осигурен автоматична обработка чрез COBISS.⁸¹ От 2018 г. процесите свързани с обслужването на читателите са автоматизирани чрез модул COBISS/Заемане, който дава възможност за заемане на материали, извън библиотеката и в читалнята, връщане, резервиране, търсене и др. От направление „Комплектуване на библиотечни документи“ и отдел „Информационни технологии. COBISS център“ е предоставена необходимата информация за изработване на техническо задание за извеждане на данни за Книга за движение на библиотечния фонд. По отношение на общата регистрация на библиотечните документи в НБКМ е разработен електронен вариант на Книга за движение на фонда по образец, съответстващ на изискванията на нормативните и вътрешните актове.⁸² Предстои съгласуване и процес на софтуерна разработка за автоматизирано въвеждане на данни за Книгата за движение на фонда, чрез системата COBISS и за документите в Марибор, Словения. Библиографските бази данни на НБКМ се съхраняват в Марибор, Словения, предоставят се в реално време с отдалечен достъп и се осигурява висококачествена защита и репликиране на данните върху 4 сървъра. След направено проучване е установено, че в България няма доставчик, който да осигури качество на съхранение на изградените бази данни.⁸³

При прегледа на предоставените документи се установи, че е направен⁸⁴ доклад от водещ мобилен оператор за оценка на информационната система и е изготвено ценово предложение. Докладът включва оценка и препоръки към сървърната инфраструктура, публични услуги и локалните потребители.⁸⁵

Изготвен е доклад за извършен оглед на локалната компютърна мрежа за пренос на данни и Интернет от м. септември 2020 г. В доклада се включват: текущо състояние; структура на мрежата; състояние на кабелната мрежа; виртуална локална мрежа; проблеми и План за редизайн и поетапно надграждане на компютърната мрежа. Приложени са и три оферти от търговци с ценови предложения от м. септември 2020 г.⁸⁶

Приложената Книга за движение на библиотечния фонд включва: Регистриране на постъпили книги, периодични издания и други материали; Разпределение по вид; Разпределение по съдържани и Разпределение по съдържание по седемнадесет сфери.⁸⁷

Предстои разработване на Методика за автоматизиране на процеса на инвентаризиране на библиотечните фондове въз основа на направените проучвания за възможностите за внедряване. Поради липса на финансови средства за закупуване на необходимите за целта RFID устройства, както и внедряването на подходящ софтуер, процесът не е автоматизиран.⁸⁸

Предприети са действия за оценка на Информационната система и поетапно надграждане на компютърната мрежа, но не са налице цялостна стратегия или план за действие за доизграждане на действащата информационна система в рамките на от 3 до 5 години с цел обхващане на всички работни процеси и целия библиотечен фонд, управляван от НБКМ. Развитието на Информационната система следва да гарантира предоставянето на вярна и точна информация за управлението на библиотечния фонд.

Дадената препоръка е да се разработи цялостна стратегия или план за действие за поетапно доизграждане на действащата информационна система в рамките на от 3 до 5 години с цел обхващане на всички работни процеси и целия библиотечен фонд.

---

⁸¹ Одитно доказателство № 15

⁸² Одитно доказателство № 15

⁸³ Одитно доказателство № 15

⁸⁴ през месец март 2020 г.

⁸⁵ Одитно доказателство № 8

⁸⁶ Одитно доказателство № 8

⁸⁷ Одитно доказателство № 8

⁸⁸ Одитно доказателство №15

Предприетите действия от ръководството на НБКМ не засягат, обаче, целия библиотечен фонд, т.е. и за онзи който все още не е каталогизиран и не е вписан в посочените регистри, защото е регистриран в предходни периоди и при друга система за регистрация, а само ново постъпващите библиотечни единици.

Препоръка № 5 е изпълнена частично.

По препоръка 6: *За осигуряване на достатъчно условия за ефективно управление на дейността на НБКМ да се предприемат мерки и действия за средносрочно и годишно планиране на дейността на НБКМ като цяло, като в разработваните и утвърдени от директора на НБКМ планови документи се планират цели, съответстващи на критериите SMART и се определят конкретни показатели за измерване и оценка на степента на тяхното постигане.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че: Разработените годишни оперативни планове в НБКМ не съответстват на типовите образци, утвърдени от директора, поради липсата на изискване за разработване и утвърждаване на общ годишен план въз основа на годишните планове на структурните звена. Не всички планове съдържат:

- целева стойност по наблюдаваните и отчитани показатели/индикатори, като резултат от липсата на изискване за това в утвърдената от директора на НБКМ през 2007 г. работна инструкция за съставяне на годишен план и отчет;

- цели, съответстващи на критериите SMART, т.е. цели, които да са характерни за дейността, да са ограничени във времето, измерими, постижими, да отразяват управленската визия за развитие на организацията и да съответстват на програмните цели, което създава риск за развитието на организацията и предвид утвърдения от министъра на културата през 2015 г. Стандарт за библиотечно-информационно обслужване, е предпоставка за неправилното идентифициране на заложените в стандарта стойности на индикаторите за изпълнение.

В изпълнение на препоръката, директорът е утвърдил Стратегия на НБКМ, с която се очертават мисията, областта на политика, принципи на управление, визията, стратегически и оперативни цели за 2018–2020 г. Предложени са схеми за годишни планове и отчети по структурни звена и с Решение на дирекционния съвет е приета унифицирана схема на годишен отчет на НБКМ по дейности.⁸⁹

Стратегията се основава на извършен SWOT анализ, въз основа на който са определени целите. Стратегията е документ, който е отворен за изменение при възникване на нови обстоятелства и потребности и при необходимост ще бъде актуализиран.⁹⁰

С докладна записка на ръководителя на направление „Стопански дейности“ относно мониторинг, оценка и отчитане на постигнатите резултати при изпълнение на Стратегията на НБКМ от м. януари 2020 г., се предлага сформирването на екип от експерти, който да извърши мониторинг на постигнатите резултати при изпълнение на Стратегията. Екипът е изготвил доклад от м. март 2020 г., с който предлага да се допълни стратегическа цел 1 с участието на НБКМ в проект „Създаване и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020. Проектът има за цел да осигури многоаспектен достъп до публикациите в изследванията на издаваните на чужди езици у нас периодични издания от 1879-1944 г., които са част от културното наследство на страната ни, да обогати съдържанието на създадената „Дигитална библиотека“, да постави нова основа за бъдещи научни изследвания, да подпомогне обмена на идеи и

⁸⁹ Одитно доказателство № 3 и № 9

⁹⁰ Одитно доказателство № 3 и № 9

добри практики.⁹¹ Предлага се и, актуализацията на Стратегията на НБКМ да бъде съобразена с Националната стратегията за култура до 2029 г. и директорският съвет да удължи срока на досега действащата Стратегия на НБКМ до края на 2021 г.

Ежегодно се изготвя Годишен план на НБКМ за предстоящата година, съобразно програмните цели и приоритети, определени от министерство на културата.⁹²

Предоставени са годишни оперативни планове за 2017 г., 2018 г. 2019 г. и 2020 г. които съдържат определени задачи, предвидени мероприятия и действия, като са определени срокове за изпълнение, времеви графици и отговорни лица или структури за изпълнение. Годишните планове са разработени в съответствие с целите и индикаторите за изпълнение заложи в Стратегията на НБКМ. Изпълнението на Годишните оперативни планове гарантира изпълнението на целите на Стратегията на НБКМ.⁹³

Предприетите действия са довели до резултат, като са разработени и утвърдени от директора средносрочно и годишни планови документи на дейността на НБКМ като цяло, чиято липса е констатирана по време на одита.

Препоръка № 6 е изпълнена.

По препоръка 7: *За да се осигури достатъчно и съпоставима във времето статистическа и аналитична информация за изпълнението на нормативно определените функции и дейности, осъществявани от НБКМ, да се определи и утвърди от директора система от показатели и индикатори за текущо наблюдение, указания за вид на отчитаните данни и източниците за тях, с което да се гарантира еднаквост при отчитане и оповестяване на информацията в публичните отчети за дейността, при отчитане на нормативните изисквания в областта, включително утвърдения от министъра на културата през 2015 г. Стандарт за библиотечно-информационно обслужване.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че планирането на дейността се извършва само по структурни звена и липсват изрично определени цели и индикатори за наблюдение и отчитане степента на тяхното постигане на ниво организация, а статистическата информация по основни показатели за изпълнение на дейността е представена общо в годишния отчет,⁹⁴ трудно могат да се идентифицират и обвържат по безспорен начин отчетените в годишните отчети показатели с целевите стойности по тези от тях, които са определени в годишните планове на отделните структурни звена. Информацията в годишните отчети на НБКМ се представя основно в динамика, като се посочва изменението в наблюдаваните показатели спрямо предходни години, а не изпълнението на планираните цели. Не по всички планирани показатели е събирана и отчитана систематично съпоставима информация за степента на изпълнение на дейностите по структури⁹⁵. Липсата на ясно определени показатели за наблюдение и оценка на планираните цели и приоритети не осигурява съпоставима информация за управлението.

Разработена и утвърдена е Система от показатели и индикатори за текущо наблюдение и указания за вида на отчитаните данни и източниците за тях, съобразно извършваните дейности от НБКМ и изискванията на Стандарта за библиотечно

---

⁹¹ Одитно доказателство № 9

⁹² Одитно доказателство № 3

⁹³ Одитно доказателство № 9

⁹⁴ Публичен отчет за дейността - http://www.nationallibrary.bg/wp/?page_id=104

⁹⁵ Например: отчитане на показателя „извършена профилактика на фонда и хранилищата в НБКМ“ се планира в линейни метри, а е отчетен в брой обработени библиотечни единици

информационно обслужване. Ежегодно се изготвят Статистически таблици за дейността на НБКМ по Стандарта за библиотечно информационно обслужване.⁹⁶

При преглед на Систеმა от показатели и индикатори за текущо наблюдение и указания за вида на отчитаните данни и източниците за тях се установи, че тя е утвърдена от директора на НБКМ и се основава на Закона за обществените библиотеки и Стандарта за библиотечно информационно обслужване. В Системата са включени конкретни индикатори и показатели за измерване по основните дейности на Националната библиотека – изграждане на колекции, каталогизация, използване на библиотечните документи, услуги, опазване, управление на национално и международно ниво, научна дейност, издания и потенциал за развитие на персонала.⁹⁷

Предоставени са статистически таблици за отчитане дейността на НБКМ за 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2019 г., които съдържат отчетни стойности по показатели за основните дейности на библиотеката, които са част от Системата от показатели и индикатори.⁹⁸

Статистическите таблици са част от публичните годишни отчети на НБКМ и отчитат данни по заложените в Системата от показатели и индикатори. За периода 2017 г. – 2019 г. тези индикатори не са променяни по вид, източник на данни и характер на информацията.⁹⁹

С утвърдената Система от показатели и индикатори за текущо наблюдение и указания за вида на отчитаните данни и източниците за тях се осигуряват условия за съпоставима информация за целите на управлението.

Препоръка 7 е изпълнена.

По препоръка 8: *С цел осигуряване на еднаквост и приемственост при осъществяване на дейностите по комплектуване на библиотечния фонд, да се утвърдят по надлежния ред профилите на нормативно определените за поддържане библиотечни колекции от НБКМ в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 1 от ЗОБ.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че разработените профили на поддържаните от НБКМ библиотечни колекции, необходими за насочване на експертите при комплектуване на библиотечния фонд, не са утвърдени от директора на НБКМ по надлежния ред, поради което не гарантират приемственост и последователност.

На 30.04.2018 г. са утвърдени Правила и критерии за комплектуване на библиотечния фонд на НБКМ.¹⁰⁰

Правилата уреждат организацията по набавянето, разпределянето, регистрацията и съхранението на документите в НБКМ. Набавянето на библиотечните документи се осъществява чрез депозит, покупка, книгообмен и дарение и се основава на разпоредбите на Закона за задължителното депозиране на печатни други произведения.¹⁰¹

При осъществяване на дейностите по комплектуване, чрез правилата е утвърден надлежен ред и профили на нормативно определените за поддържане библиотечни

---

⁹⁶ Одитно доказателство № 3

⁹⁷ Одитно доказателство № 10

⁹⁸ Одитно доказателство № 10

⁹⁹ http://www.nationallibrary.bg/wp/?page_id=104

¹⁰⁰ Одитно доказателство № 3 и № 11

¹⁰¹ Одитно доказателство № 11

колекции от НБКМ в изпълнение на изискванията на чл. 13 от ЗОБ. Контролът по спазване на правилата е вменен на заместник-директора на НБКМ.¹⁰²

С утвърдените правила са създадени условия за осигуряване на еднаквост и приемственост при осъществяване на дейностите по комплектуване на библиотечния фонд.

Препоръка 8 е изпълнена.

По препоръка 9: *Да се приведат в съответствие с нормативните изисквания вътрешните актове на НБКМ, които уреждат процеса по регистрация, съхранение, ползване и разпореждане с документи от библиотечния фонд в НБКМ, и да се създаде необходимата организация за осигуряване на достатъчно надеждна, вярна и точна информация за изменението в обема на библиотечния фонд, включително за тези, части от него, които следва да се инвентаризират в различен обем, съгласно чл. 40 от Наредба № 3 от 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд.*

Препоръката е във връзка с констатацията, че е налице несъответствие между начина на отчитане (преброяване) на постъпващите в НБКМ библиотечни единици и начина на отчитане (преброяване) на регистрираните като технически обработени библиотечни единици. Едно от тези несъответствия е установено при продължаващите (периодични) издания, които при тяхното комплектуване, всеки брой от съответното заглавие, набавено през годината се отчита (преброява) отделно, а след регистрацията му и техническата обработка по подвързване за ползване от читателя, се отчита (преброява) като отделно заглавие в зависимост от броя томове, в които е подвързано. В резултат, е налице несъпоставимост на данните, поради което не е възможно да се потвърди по безспорен начин наличието или липсата на необработени библиотечни единици, чрез присъединяване на инвентарен и сигнатурен номер, които са постъпили в НБКМ. В допълнение, създадената организация за регистрация и обработка на постъпилите в НБКМ библиотечни единици с присъединяването на инвентарен и сигнатурен номер не гарантира всеобхватното и своевременно изпълнение на тези дейности, доколкото до края на 2016 г. не са обхванати всички постъпващи в библиотечния фонд библиотечни единици, а нормативно регламентиранияте регистри за целта не се водят в съответствие с изискванията.

Създадената в НБКМ организация за управление движението на библиотечните единици не гарантира ефективна защита срещу загуба на библиотечния фонд, защото: не се поддържат предвидените за целта регистри, а съставените документи в резултат от извършената годишна инвентаризация на библиотечния фонд не съдържат достатъчно информация за относителния дял на инвентаризираните библиотечни единици спрямо общия обем на библиотечния фонд по видове документи, поради което не може да се потвърди изпълнението на нормативните изисквания за инвентаризирането и управлението на движението на библиотечните единици.

За изпълнение на препоръката Ръководството на НБКМ утвърждава Правила за регистрация на всички видове библиотечни документи и съхранението им в Архива на български печатни и други видове документи със Заповед № РД-15-4 от 15.01.2018 г. Утвърден е и План за инвентаризация на фондовете на НБКМ 2016-2020 г. Разработени са Методика и Инструкция за инвентаризация на библиотечния фонд, които не са утвърдени.¹⁰³

Правилата за съхраняване, ползване и управление библиотечния фонд на НБКМ се основават на Закона за обществените библиотеки и Наредба № 3 от 2014 г. за

¹⁰² Одитно доказателство № 11

¹⁰³ Одитно доказателство № 3 и № 12

съхраняването, ползването и разпореждането на библиотечния фонд. Правилата актуализират съществуващите дотогава правила и допълват утвърдените приложения към тях с нови за регистрация на документите и тяхното съхранение. Правилата уреждат специфичните условия и реда на разпореждането и за управление на библиотечните документи разделени на четири групи – книги, архивни документи, продължаващи издания и други видове документи. Към правилата са изготвени 10 приложения, които представляват образци на документи за ползване при съхраняване, ползване и управление библиотечния фонд на НБКМ.¹⁰⁴

На основание чл. 22, ал. 1 от Закона за счетоводството и в съответствие със Закона за развитие и закрила на културата е разработена Методика за провеждане на поэтапна инвентаризация на библиотечния фонд на НБКМ. Методиката съдържа осем раздела – цел, начин, подготовка за инвентаризация, срок за провеждане, обхват, участници, процеси и резултати.¹⁰⁵

В НБКМ е разработена Инструкция за извършване на инвентаризация на библиотечния фонд. Инструкцията включва подходи за въведените и невъведените в COBISS системата библиотечни единици. Включени са осем раздела - инвентаризация, чрез извадка генерирана от COBISS; Инвентаризация на книги, които не са въведени в автоматизираната система; Инвентаризацията, чрез извадка генерирана от COBISS; Инвентаризация на справочни издания и книги от подръчните фондове на всички читални, които не са въведени в COBISS; Инвентаризация, чрез извадка генерирана от COBISS, на въведени в автоматизираната система славянски и чуждоезични ръкописи вкл. арабографични и старопечатни, редки и ценни книги; Инвентаризация на славянски и чуждоезични ръкописи вкл. арабографични, старопечатни, редки и ценни книги, които не са въведени в автоматизираната система и паспортизация на архивните фондове и Инвентаризация на Архив на българските печатни и други видове издания. Към инструкцията са изготвени и две приложения.¹⁰⁶

Инвентаризациите в НБКМ се организират и провеждат въз основа на съставения План за периода от 2016 г. – 2020 г., където са определени единиците за ежегодна проверка и чрез репрезентативен метод – не по-малко от 2 на сто от библиотечния фонд, съгласно чл. 40 от Наредба № 3 от 18.11.2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд. Ръководството на НБКМ провежда инвентаризациите си ежегодно, съгласно утвърдения План за инвентаризация на библиотечния фонд 2016-2020 г.¹⁰⁷

С утвърдените Правила и разработените Методика и Инструкция е постигнато съответствие с Наредба № 3 от 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд и се гарантира ефективна защита срещу загуба на библиотечния фонд.

Препоръка 9 е изпълнена.

Препоръка 10: *Да се анализират, актуализират и при необходимост да се доразвият вътрешните актове в областта на консервацията, реставрацията и дигитализацията на библиотечния фонд в НБКМ, като се осигури най-малко определяне на:*

- ясни критерии за подбор на документите за дигитализация;
- стандартизираните правила и процедури за изпълнение на дейностите по консервация и реставрация, основани на утвърдените стандарти в областта;

---

¹⁰⁴ Одитно доказателство № 12

¹⁰⁵ Одитно доказателство № 12

¹⁰⁶ Одитно доказателство № 12

¹⁰⁷ Одитно доказателство № 12

показатели за планиране, наблюдение и контрол върху изпълнението на дейностите по консервация, реставрация и дигитализация, включително на съпътстващите процеси за опазване на библиотечния фонд във вид удобен за ползване (като почистване, обезпрашаване, обезпаразитяване и др.), съобразени с нормативните изисквания в областта, но и отчитащи относителният дял на обработения библиотечен фонд към края на съответната година.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че организацията на планиране, контрол и отчитане на дейностите по консервация и реставрация и дигитализация на библиотечния фонд не позволяват с разумна увереност да се потвърди, че тяхното изпълнение гарантира съхранението и опазването на библиотечния фонд като част от културното наследство на страната, тъй като:

- липсват утвърдени по надлежния ред правила и процедури за стандартизирано изпълнение на дейностите по реставрация и консервация;
- планирането на дейностите по консервация и реставрация и дигитализация на регистрираните библиотечни единици е поставено в пряка зависимост от ресурсното осигуряване на структурните звена, които осъществяват тези дейности, а не само от необходимостта от тяхното изпълнение;

Наблюдаваните показатели за изпълнение на дейностите не осигуряват достатъчна и съпоставима информация за изменението на относителния дял на консервираните и реставрирани и дигитализирани регистрирани библиотечни единици, спрямо общия обем на библиотечния фонд.

За изпълнение на препоръката ръководството на Националната библиотека утвърждава Правила за дигитализация на документи в НБКМ¹⁰⁸ и Правила за консервация, реставрация и опазване на библиотечния фонд на НБКМ.^{109 110}

Съгласно чл. 5 от Правилата за дигитализация на документите в НБКМ са включени критерии за подбор на документите.¹¹¹

Прегледът на Правилата за консервация, реставрация и опазване на библиотечния фонд показва, че те доразвиват детайлно Наредба № 3 от 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането на библиотечния фонд¹¹² и се основават на ЗОБ и Закона за културното наследство. Правилата регламентират работните процеси и доразвиват вътрешните актове в областта на консервацията, реставрацията и опазване на библиотечния фонд. В тях са включени четири раздела, от които – Изпълнение на консервацията, реставрацията на библиотечния фонд; Изпълнение на консервационно-реставрационна намеса на външни поръчки от частни и юридически лица и опазване на колекциите хигиенно-санитарен режим на хранилищата. Заедно с правилата са утвърдени и четири приложения, които представляват образци на документи и Методика за приемане на външни обекти с цел консервация и реставрация в отдел „Реставрационен център“ в НБКМ. В утвърдения консервационно-реставрационен протокол се съдържа специална секция - т. 2 към раздел II, в която е предвидено подробно да се отразява вида и състоянието на подвързията, а в раздел V се описва подробно технологията на консервация и реставрация.¹¹³

С утвърдените Правила се подобрява организацията на планиране, контрол и отчитане на дейностите по консервация и реставрация на библиотечния фонд. Тяхното прилагане гарантира съхранението и опазването на библиотечния фонд в НБКМ.

---

¹⁰⁸ Със Заповед № РД-15-3/10.01.2018 г.

¹⁰⁹ Със Заповед № РД-15-05 от 12.01.2018 г.

¹¹⁰ Одитно доказателство № 3 и № 13

¹¹¹ Одитно доказателство № 4

¹¹² ДВ бр. 98 от 2014 г.

¹¹³ Одитно доказателство № 13

Съгласно чл. 2 от Правилата за консервация, реставрация и опазване на библиотечния фонд, те подпомагат дейностите на НБКМ по консервация, реставрация и опазване на библиотечния фонд.

Препоръка 10 е изпълнена.

По препоръка 11: *Да се разработи и утвърди План за действие за период до 5 години за изпълнението на цялостна, поетапна инвентаризация на библиотечния фонд, включително на поддържаната на основание чл. 13, ал. 1, т. 3 от ЗОБ библиотечна колекция, поддържана от НБКМ – „Архив на българската книга“.*

Препоръката е дадена във връзка с констатациите по т. 3, раздел II, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад. Въз основа на констатациите е направена оценка, че създадената в НБКМ организация за управление движението на библиотечните единици не гарантира ефективна защита срещу загуба на библиотечния фонд, защото:

- не се поддържат предвидените за целта регистри, в нарушение на нормативните изисквания;
- съставените документи в резултат от извършената годишна инвентаризация на библиотечния фонд не съдържат достатъчно информация за относителния дял на инвентаризираните библиотечни единици спрямо общия обем на библиотечния фонд по видове документи, в резултат на което не може да се потвърди изпълнението на изискванията по чл. 40 от Наредбата № 3 от 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд.

За изпълнение на препоръката Ръководството на НБКМ утвърждава Правила за регистрация на всички видове библиотечни документи и съхранението им в Архива на български печатни и други видове документи със Заповед № РД-15-4 от 15.01.2018 г. Утвърден е и План за инвентаризация на фондовете на НБКМ 2016-2020 г. Разработени са Методика и Инструкция за инвентаризация на библиотечния фонд, които не са утвърдени.¹¹⁴

Разработеният План за инвентаризация не включва инвентаризиране в рамките на 5 годишния период на целия библиотечен фонд.

Препоръка 11 е изпълнена частично.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На министъра на културата и директора на Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ са дадени общо деветнадесет препоръки и подпрепоръки¹¹⁵.

На министъра на културата са дадени три препоръки, от които по препоръка 1 има 5 подпрепоръки. От дадените към министъра на културата препоръки е изпълнена 1 подпрепоръка, не са изпълнени 1 препоръка и 2 подпрепоръки, частично е изпълнена 1 подпрепоръка и в процес на изпълнение са 1 препоръка и 1 подпрепоръка.

На директора на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ са дадени общо 11 препоръки, от които 1 препоръка е с 2 подпрепоръки. От дадените към директора на Националната библиотека препоръки са изпълнени 6 препоръки и 1 подпрепоръка, не е изпълнена 1 препоръка, частично са изпълнени 3 препоръки и 1 подпрепоръка.

От дадените общо деветнадесет препоръки изпълнени са 6 препоръки и 2 подпрепоръки, не са изпълнени 2 препоръки и 2 подпрепоръки, частично са изпълнени 3 препоръки и 2 подпрепоръки и 1 препоръка и 1 подпрепоръка са в процес на изпълнение.

---

¹¹⁴ Одитно доказателство № 12

¹¹⁵ Заедно с подточките

В хода на проверката са събрани седемнадесет одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на основните одитни принципи на ИНТОСАЙ, МСВОИ 3000 и Наръчника за прилагане на международно признатите стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

ОПИС НА ПРИДРУЖАВАЩИТЕ ДОКЛАДА ДОКУМЕНТИ

№ по ред	Вид на документа	Брой листове
1	2	3
1.	Заповед № ПК-03-02-06 от 11.08.2020 г. на заместник-председател на Сметна палата за извършване на контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101716	1
2.	Заповед № ПКР-03-02-006 от 11.08.2020 г. на заместник-председател на Сметна палата за определяне срока за представяне на доклад за резултатите от осъществения последващ контрол	1
3.	Декларации по параграф 3 от МСВОИ 1220 за изисквания към независимостта на лицата, ангажирани в одита, които не са членове на одитния екип	2
4.	Декларации по чл. 42, ал. 2 от Закона за Сметната палата одитори, членове на одитния екип	3
5.	РД-ПК-01-План-график за разпределение на задачите при проверка за изпълнение на препоръките от одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“	12
6.	РД-ПК-02-Работен документ – писмо до директора на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ относно изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300101716 от одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.	4
7.	РД-ПК-03- Работен документ – писмо до министъра на културата относно изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300101716 от одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.	3
	РД-ПК-04 - Работен документ за извършена проверка на изпълнение на препоръки, дадени на министъра на културата №№ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2 и 3 от одитен доклад № 0300101716 за извършен „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.	54
8.	РД-ПК-05 - Работен документ за извършена проверка за изпълнение на препоръки № 1.1., 1.2., 2, 3 и 4 по одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.	29
9.	РД-ПК-06- Работен документ за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101716 „Одит на изпълнението на дейността на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2016 г.	18
10.	РД-ПК-07- Работен документ за обсъждане на предоставената	1

	от одитирания обект информация, констатациите и събраните одитни доказателства в рамките на одитния екип.	
11.	РД-ПК-08- Работен документ за запознаване на министерство на културата и Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ с проект на одитен доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките	2
12.	РД-ПК-09- Работен документ- писмо до заместник-председател на СП за представяне на проект на доклад за осъществен последващ контрол за изпълнение на препоръките	2

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВАТА

№	Доказателства	Брой листа
1.	<p>1.1. Писмо с изх. № РД-35-36 от 17.01.2018 г. до министъра на културата от ръководството на Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ за предприетите действия за изпълнение на препоръките дадени в одитен доклад № 0300101716;</p> <p>1.2. Докладна записка с изх. № РД-35-483 от Валентина Аксентиева, зам. директор на НБКМ до министъра на културата информация за предприетите действия за изпълнение на препоръките дадени в одитен доклад № 0300101716;</p>	Електронен носител диск
2.	2. Писмо вх. № 04-16-11 от 19.10.2020 г. от министъра на културата относно изпълнение на препоръки от одитен доклад № 0300101716	17
	2.1. Заповед № РД 09-532/28.07.2017 г. на министъра на културата;	2
	2.2. Частична предварителна оценка на въздействието на проект на ЗИД на ЗКН от 19 юни 2018г.;	5
	2.3. Справка за съответствието на проект на ЗИД на ЗКН с КЗПЧОС и с практиката на ЕСПЧ съгл. Чл.28, ал.3 от ЗНА на Министерство на правосъдието, изх.№04-05-14/2018г., ведно с писмо вх.№04-00-13;	2
	2.4. Решение №446 от 29.06.2028г. на МС за одобряване на законопроект на ЗИД на ЗКН;	1
	2.5. Разпечатка от страницата на Държавен вестник, относно обнародването на § 40 от ЗИД на ЗКН;	2
	2.6. Заповед №РД 9К-44/21.02.2029г. на министъра на културата за създаване на работна група за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 03.12.2009г.;	2
	2.7. Писмо вх.№ ГП 1854/20г. на Главна прокуратура на РБ;	3
	2.8. Писмо, изх. № 11-00-314/05.06.2020г. на министъра на културата;	2
	2.9. Справка за отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации на проект на Наредба за реда за извършване на идентификация на движимите културни ценности и за водене на регистри на движимите културни ценности;	21
	2.10. Проект на Наредба за реда за извършване на идентификация на движимите културни ценности и за водене на регистри на движимите културни ценности;	19
	2.11. Заповед на министъра на културата № РД9К-76/14.05.2020 г.	3
2.12. Писмо, изх. № 04-00-41/15.10.2020 г. на гл. секретар за съгласувателна процедура съгласно УПМСНА, относно проект на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки, ведно с приложенията;	24	

	2.13. Доклад, рег.№92-00-325/16.10.2020г. на директора на дирекция МСЕПРД;	2
	2.14. Приложение №1 – справка от директора на НБКМ по стандарт „библиотечно-информационно обслужване“;	9
	2.15. Приложение №2 / статистически таблици /- справка от директора на НБКМ по стандарт „библиотечно-информационно обслужване“;	24
	2.16. Приложение №3 - справка от директора на НБКМ за дейностите „национална отговорност“;	2
	2.17. Писмо, изх.№ изх.№04-06-51/17.09.2020г. до министъра на финансите, относно проект на бюджет на Министерство на културата за 2021 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2022-2023 г.	15
	2.18. Решение №489 от 16 юли 2020г. на Министерски съвет на РБ;	2
	2.19. Договор № РД11-00-39/ 17.06.2020 г.;	2
	2.20. Заповед № РД 09-534/ 06.08.2020г. на министъра на културата	2
3.	Писмо-отговор с изх. № РД-36-585 от 16.10.2020 г. от Националната библиотека предприетите действия за изпълнение на препоръките дадени в одитен доклад № 0300101716;	Електронен носител диск
4.	4.1. Вътрешни правила за функциониране на системи за финансово управление и контрол в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" - 2016 г.;	Електронен носител диск
	4.2. Инструкция за изграждане на Система за финансово управление и контрол в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" - 2020 г.;	
	4.3. Процедури за документирание на предварителния контрол за законосъобразност преди вземане/извършване на решение/действие в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" - 2020 г.;	
	4.4. Заповед РД-15-51/30.06.2020 г.;	
	4.5. Стратегия регламентираща процеса по Управление на риска в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";	
	4.6. Методика за оценка на риска;	
	4.7. Отчет за предприети действия за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2016 г.;	
	4.8. Отчет за предприети действия за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2017 г.;	
	4.9. Отчет за предприети действия за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2018 г.;	
	4.10. Отчет за предприети действия за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2019 г.;	
	4.11. План за действие за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и	

<p>Методий" за 2017 г.;</p> <p>4.12. План за действие за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2018 г.;</p> <p>4.13. План за действие за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2019 г.;</p> <p>4.14. План за действие за минимализиране на идентифицираните рискове в дейността на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за 2020 г.;</p> <p>4.15. Риск-регистър на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2017 г.;</p> <p>4.16. Риск-регистър на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2018 г.;</p> <p>4.17. Риск-регистър на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2019 г.;</p> <p>4.18. Риск-регистър на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2020 г.;</p> <p>4.19. Вътрешни правила за получаване и отчитане на дарения и спонсорства в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2016 г.;</p> <p>4.20. Вътрешни правила за получаване и отчитане на дарения и спонсорства в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2017 г.;</p> <p>4.21. Ценоразпис на Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2016 г.;</p> <p>4.22. Ценоразпис на услугите в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2020 г.;</p> <p>4.23. Правила за работата на Дирекционния съвет;</p> <p>4.24. Правилник за документооборота на счетоводните, отчетните, трудовоправните документи и деловодната система в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.25. План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2017 г.;</p> <p>4.26. План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2018 г.;</p> <p>4.27. План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2019 г.;</p> <p>4.28. План за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2020 г.;</p> <p>4.29. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.30. Вътрешни правила за прилагане на системата за двойния подпис в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.31. Вътрешни правила за разработване, управление и контрол на проекти в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p>	
--	--

	<p>4.32. Правила за обслужване на потребителите 2017 г.;</p> <p>4.33. Правила за обслужване на потребителите 2019 г.;</p> <p>4.34. Правила за обслужване на потребителите в периода на действие на извънредната епидемична обстановка;</p> <p>4.35. Вътрешни правила за работната заплата 2017 г.;</p> <p>4.36. Заповед РД-15-95/21.09.2017 г.;</p> <p>4.37. Вътрешни правила за работната заплата 2018 г.;</p> <p>4.38. Заповед РД-15-19/01.03.2018 г.;</p> <p>4.39. Заповед РД-15-129/19.11.2018 г.;</p> <p>4.40. Заповед РД-15-129а/20.11.2018 г.;</p> <p>4.41. Заповед РД-15-03/08.01.2019 г.;</p> <p>4.42. Заповед РД-15-04/15.01.2020 г.;</p> <p>4.43. Одитна пътека за дейността в Човешки ресурси;</p> <p>4.44. Одитна пътека за дейността на направление "Информационно осигуряване на библиотечните дейности";</p> <p>4.45. Одитна пътека за дейността на направление "Обслужване на потребители";</p> <p>4.46. Одитна пътека за направление "Опазване на ръкописно-документалното наследство";</p> <p>4.47. Одитна пътека за дейността на Печатна база;</p> <p>4.48. Одитна пътека за дейността по осигуряване на ЗБУТ в НБКМ;</p> <p>4.49. Одитна пътека за дейността в Копирен център;</p> <p>4.50. Одитна пътека за научната и научно-приложната дейност в НБКМ;</p> <p>4.51. Одитна пътека за направление "Библиографска обработка на библиотечни документи";</p> <p>4.52. Одитна пътека за направление "Комплектуване на библиотечни документи";</p> <p>4.53. Одитна пътека за направление "Национална библиографска агенция";</p> <p>4.54. Одитна пътека регламентира дейността на снабдяването и организирането на складова наличност в НБКМ;</p> <p>4.55. Заповед РД-15-127/30.11.2017 г. за утвърждаване на Одитни пътеки;</p> <p>4.56. Образец Акт, Разписка;</p> <p>4.57. Предложение до Министъра на културата РД-35-32/17.01.2018 г.;</p> <p>4.58. Заповед РД-09-563/10.07.2018 г. на Министъра на културата;</p> <p>4.59. Заповед РД-15-135/21.12.2017 г.;</p> <p>4.60. Предложение до Министъра на културата РД-35-33/17.01.2018 г.;</p> <p>4.61. Предложение до Министъра на културата РД-35-34/17.01.2018 г.;</p> <p>4.62. Профил за комплектуване на чуждестранна литература в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.63. Правила за комплектуване на чуждестранна литература в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.64. Правила за дигитализация в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>4.65. Заповед № РД-16-8/13.02.2017 г.;</p> <p>4.66. Заповед № РД-15-84/14.08.2017 г.</p>	
5.	5.1. Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2016 г.;	Електронен носител

	<p>5.2. Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2018 г.;</p> <p>5.3. Заповед РД-15-95/31.08.2018 г.;</p> <p>5.4. Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" 2020 г.</p> <p>5.5. Заповед РД-15-92/13.10.2020 г.;</p> <p>5.6. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.;</p> <p>5.7. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2017-31.12.2017 г.;</p> <p>5.8. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.;</p> <p>5.9. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.;</p> <p>5.10. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2020-31.12.2020 г.;</p> <p>5.11. Докладна записка РД-28-687/18.05.2020 г.;</p> <p>5.12. План-график за обществените поръчки в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за периода 01.01.2020-31.12.2020 г. – допълнен.</p>	диск
6.	<p>6.1. Щатно разписание на служителите в НБКМ;</p> <p>6.2. Длъжностни характеристики на длъжности: библиограф-експерт, библиотекар-експерт и консерватор/реставратор.</p>	Електронен носител диск
7.	<p>7.1. Вътрешни правила за заемане на длъжност в НБКМ;</p> <p>7.2. Заповед РД-15-125/30.11.2017 г.;</p> <p>7.3. Вътрешни правила за подбор на човешките ресурси в Национална библиотека "Св. св. Кирил и Методий";</p> <p>7.4. Заповед РД-15-21/09.03.2018 г.;</p> <p>7.5. Вътрешни правила за сключване на граждански договори в НБКМ;</p> <p>7.6. Колективен трудов договор - 07.02.2018 г.;</p> <p>7.7. Колективен трудов договор - 19.12.2019 г.;</p> <p>7.8. Списък на длъжностите и размера на допълнителен платен годишен отпуск - 01.03.2020 г.</p>	Електронен носител диск
8.	<p>8.1. Книга за движение на библиотечния фонд;</p> <p>8.2. Доклад с вх. № ИТ-01-520 от 10.03.2020 г. от извършена IT проверка и ценово предложение;</p> <p>8.3. Доклад с вх. № РД-28-1130 от 09.09.2020 г. за извършен преглед на локалната мрежа за пренос на данни и Интернет, извършен он отдел „Информационни технологии. COBISS център“</p>	Електронен носител диск
9.	<p>9.1. Стратегия на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“;</p> <p>9.2. Докладна записка № РД-06.01.2020 г. за мониторинг, оценка и отчитане на изпълнението на Стратегията на НБКМ;</p> <p>9.3. Доклад с вх. № РД-28-477 от 04.03.2020 г. от работна група по извършен мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията на НБКМ;</p> <p>9.4. Годишен план на НБКМ за 2017 г.;</p> <p>9.5. Годишен план на НБКМ за 2018 г.;</p> <p>9.6. Годишен план на НБКМ за 2019 г.;</p>	Електронен носител диск

	9.7. Годишен план на НБКМ за 2020 г.;	
10.	10.1. Система от показатели и индикатори за текущо наблюдение и указания за вида на отчитаните данни и източниците за тях; 10.2. Статистически таблици за дейността на Националната библиотека по Стандарта за библиотечно-информационно обслужване	Електронен носител диск
11.	Правила за комплектуване на библиотечния фонд на Националната библиотека 4Св. Св. Кирил и Методий“	
12.	12.1. Правила за съхраняването, ползването и управлението на документи от библиотечния фонд на НБКМ; 12.2. Методика за провеждане на поэтапна инвентаризация на библиотечния фонд на НБКМ; 12.3. Инструкция за извършване на инвентаризация на библиотечния фонд; 12.4. План за инвентаризация на фондовете на НБКМ 2016-2020	Електронен носител диск
13.	13.1. Правила за консервация, реставрация и опазване на библиотечния фонд; 13.2. Заповед №РД-15-05 от 15.01.2018 г. на директора на НБКМ	Електронен носител диск
14.	14.1. Заповед №РД-09-534 от 06.08.2020 г. за отнемане на имот находящ се в с. Герман; 14.2. Протокол за предаване на имот публична държавна собственост в с. Герман; 14.3. Заповед № РД-09-533 от 05.08.2020 г. за предоставяне на безвъзмездно за управление на имот публична държавна собственост в гр. Плевен; 14.4. Заповед № РД-09-674 от 27.08.202 г. за предоставяне на движими вещи на НБКМ; 14.5. Протокол за предване и приемане на имот публична държавна собственост находящ са в гр. Плевен; 14.6. Писмо с вх. № РД-36-1211 от областния управител на област Плевен за предоставяне на акт за държавна собственост на НБКМ; 14.7. Акт № 8243 за публична държавна собственост; 14.8. План-предложение до министъра на културата за изисквания за сграда или помещения, оборудване и персонал за съхранение и обслужване на библиотечния фонд и други видове документи в НБКМ	Електронен носител диск
15.	Писмо с изх. № РД-36-545 от 23.10.2020 г. за предоставяне на допълнителна информация за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300101716.	Електронен носител диск
16.	16. Писмо от министерство на културата от 27.10.2020 г. относно предоставяне на допълнителна информация по изпълнение на препоръките, дадени към министъра на културата	Електронен носител Диск
	16.1. Становище от дирекция „ПНДОП“ от 20.10.2020 г.	
	16.2. Писмо № 92-00-326 от 26.10.2020 г. от дирекция „МСЕПРД“	
	16.3. Разпечатка на изменения на Наредба № Н-3 от 2011 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на лицата, които имат право да извършват дейности по консервация и реставрация	
	16.4. Писмо № 92-00-326/26.10.2020 г. от дирекция „ПНДОП“	
	16.5. Протокол от 06.10.2020 г. за проведена среща на работна група	

	16.6. Писмо изх. № 08-00-303/ 05.05.2020 г. от министъра на културата до НБКМ.	
	16.7. Писмо от директора на НБКМ, изх. № РД-35 231/ 21.05.2020	
17.	17.1. Писмо изх.№ 92-00-326 от 30.10.2020 г. от главния секретар на министерство на културата относно предоставяне на допълнителни материали, свързани с изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300101716 за извършен одит на изпълнението на дейността на Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“.	3
	17.2. Бюджетна прогноза за 2018-2020 г., изготвена от отдел „Регионални дейности“.	8 + електронен носител
	17.3. Предложения за бюджетна прогноза за 2021-2023 г., изготвена от отдел „Регионални дейности“	11+ електронен носител
	17.4. Писмо от министъра на културата от 13.02.2018 г. до директори на дирекции в МК и др., относно изискване за предоставяне на средносрочна бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г.	2+ електронен носител
	17.5. Бюджетна прогноза за 2019-2021 г., изготвена от отдел „Регионални дейности“.	8+ електронен носител
	17.6. Бюджетна прогноза за 2020-2022 г., изготвена от отдел „Регионални дейности“.	9+ електронен носител
	17.7. Средносрочна бюджетна прогноза за периода 2021-2023 г., изготвена от отдел „Регионални дейности“.	17+ електронен носител
	17.8. Писмо от дирекция „ПНДОП“ от 29.10.2020 г., относно предоставяне на информация във връзка с одитния доклад на Сметна палата.	6+ електронен носител
	17.9. Писмо от дирекция „МСЕПРД“ до дирекция „ПНДОП“ относно изискване на допълнителна информация във връзка одитния доклад на Сметна палата.	3+ електронен носител
	17.10. Писмо от министъра на културата до Министерски съвет относно съгласуване на частични предварителни оценки на въздействието на законопроекти.	2+ електронен носител
	17.11. Частични предварителни оценки на въздействието на проектите на ЗИД на ЗКН.	7+ електронен носител
	17.12. Доклад относно проведено обществено обсъждане на ЗИД на ЗКН, изготвен от дирекции „ПНДОП“ и „КНМИИ“.	5+ електронен носител
	17.13. Справка за отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации за законопроект за изменение и допълнение на ЗКН.	68+ електронен носител
	17.14. Решение на Министерски съвет за одобрение на ЗИД на ЗКН	1+ електронен носител
	17.15. Докладна записка от директор на дирекция “МСЕПРД” за сформирание на работна група за изготвяне на предложения за промяна	2+ електронен

на ЗОБ.	носител
17.16. Писмо от главен секретар на министерство на културата до Министерски съвет проект на решение на МС за одобряване на проект на Закон за изменение на ЗОБ.	16+ електронен носител
17.17. Писмо изх. 03-00-144 от 30.05.2018 г. от министерство на културата относно изготвени частични предварителни оценки на въздействието на проекти на нормативни актове	2+ електронен носител
17.18. Писмо от главен секретар на министерство на културата до Министерски съвет относно материали за разглеждане на заседание на МС за проект на РМС за одобряване на ЗИД на ЗКН.	63+ електронен носител
17.19. Писмо от министерство на културата до Национален институт за недвижимо културно наследство относно частична предварителна оценка на въздействието на законопроект за изменение и допълнение на ЗКН.	1+ електронен носител
17.20. Писмо от министерство на културата до Национален институт за недвижимо културно наследство относно частична предварителна оценка на въздействието на законопроект за изменение и допълнение на ЗКН.	6+ електронен носител
17.21. Писмо от заместник-министър на културата до директор на Национален институт за недвижимо културно наследство	2+ електронен носител
17.22. Заповед РД9К-338 от 22.10.2018 г. на министъра на културата за назначаване на работна група.	2+ електронен носител
17.23. Доклад от дирекция „ПНДОП“ относно ЗИД на ЗОБ.	4+ електронен носител
17.24. Предложения от дирекция „КНМИИ“ за изменение и допълнение на ЗКН, с оглед включването му в законодателната програма на Министерски съвет през м. ноември-декември, 2017 г.	34+ електронен носител